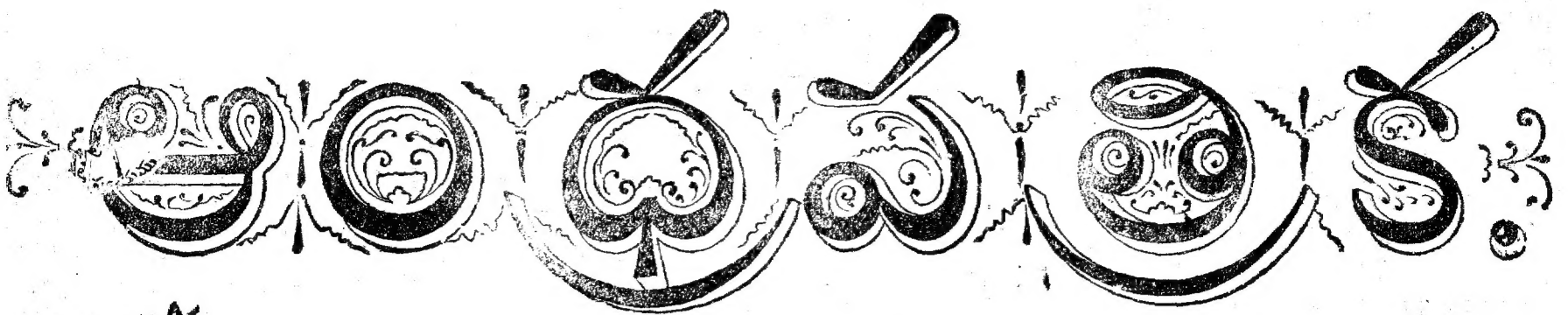

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి ప స్ట క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310704

వ ర తి ది న ము వ్ర క టి ం ప (బ డు ను.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జనవరి నెల 15-వ తేది మంగళవారము
రుథిరోద్ధారి నామసంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ నవమి ౯.

No. 140
సంచిక ౧౪౦

CALENDAR | AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

"MAHATMA GANDHI"

1924

అ మృ తాం జ న ము క్యా లం డ రు

1924

గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

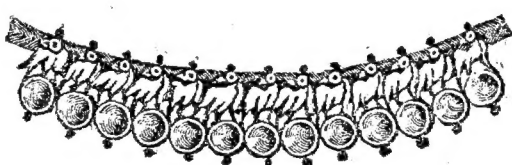
క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

గ జ్జ ల అ డ్డి గ లు

తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొని తిరిగి పైక మివ్వబడును!

అను విషయమును మాతో మొదటినుండి లావాదేవి చేయుచున్నా వారి నడిగి తెలుసుకొనుదు.

ఈ నగ 7 సవరములు యెత్తు మొదలు 10 సవరముల ఎత్తు వరకు పలుకములలో వింత వింత పూలు, తలలలో తయారు చేయబడును. దీనికి పురువు 1-కి మజారి క్కు 80. పట్టుచే కట్ట బడునది 2 సవరముల ఎత్తున తయారగును. (55 గజలకు) మజారి క్కు 7-2-0 లు మాత్రమే. ఒకసారి మా వద్ద అర్ధ రిచ్చిన మరి యెప్పుడును ఎట్టి చిన్న నగ కైనా తీసు మా వద్దకే తప్పక వత్తురని మాకు దృఢమృత్యుము గలదు. సీమ పెండి, సవరము బంగారు నగలు, యితర సామానులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నుంచుచున్నాము. అర్ధరిచ్చిన సకాలములో తయారు చేసి యిచ్చెదము. 172 పుటలు గల మా చిత్ర విచిత్రపు క్యాలంటరు ధర క్కు 1.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుప్పావికెట్టి కంపెనీ గల వర్తకులు, 25, చెనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మురికిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్రమును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బులేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడు.

సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటకు మానుడు.

ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Apply to :- The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.

For Madras and Chingleput

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలనుభయ! (పోస్తూఖర్వులు ప్రత్యేకము) గణా వృద్ధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్య కాళక మాత్రలు దివ్యామృతము. అల్లర్లము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్ని మాండ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, శ్రేణు, అశులు, మొదలగునవియందు కలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి శేషమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేహవారోత్పలను వెంటనే మాయము. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనర్ధకముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసకీయయని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— ఆయుర్వేద వైద్యనిలయ,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలనుభయ! (పోస్తూఖర్వులు ప్రత్యేకము) గణా వృద్ధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్య కాళక ఈమాత్రలు దివ్యామృతము. అల్లర్లము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్ని మాండ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, శ్రేణు, అశులు, మొదలగునవియందు కలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి శేషమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవారోత్పలను వెంటనే మాయము. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనర్ధకముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసకీయయని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

1073 ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అంధరాక్షీండు హిందీ ప్రచార సమ్మేళనము

దానమొక్కసమూ చేతము 20-1-24, 21-1-24 తేదీలలో

వైసమ్యోద్యమసమావేశము 20-1-24, 21-1-24 తేదీలలో
బెంగళూరు జరుగును. అంధ్రదేశ హిందీభాషాభివృద్ధిసంఘము
డిసెంబరు 1923 కలలా జాతీయమహాసభ కాకినాడలో జరిగి
నప్పుడు సమావేశము కాలేదు. సాధ్యమైనదిగ్గిలో సాగనూ
వేళము జరిపించి అంధ్ర ప్రదేశ్ నికముండు హిందీపఠాము
సెక్కుల కట్టుబట్టుగా జరిపించుట కాకగననను యోగ్యము
వేయఁజూడము అంధ్రులందరివై నున్నది. ఇదిలా కాకినాడ
లో హిందీభాషాభివృద్ధిసంఘము జరిగినప్పుడు అంధ్రరాష్ట్రము
హిందీ ప్రచారసమ్యోద్యమముగల్గు చిన్నదియనునది తియ్యారు
చేరిరి. అందుమానిని చిన్నించి స్వీకరించుటయను, కార్యకర్తల
సేర్పరచి పని ప్రారంభించుటయను ప్రయత్నములు. కావున
జనవరి 20, 21 తేదీలలో అంధ్రరాష్ట్రముకాంగ్రెసుసంఘము
తోబాటు జరు బోవు వైసమసేకమునకు ప్రతిజ్ఞానుండియు
హిందీభాషాభివృద్ధిసంఘము, హిందీపఠాములను విస్తృత రావలె
నని మా ప్రార్థన.

హృషీకేశ

ప్రసిద్ధిచెందిన గొప్ప రైస్ మిల్

వేలం ప కటన

రెడవవాడు యీ దిగువ తీర్మానము కడుగీరినట్లుగా
చర్చించుచు చివరకు అధ్యక్షుని పరిష్కారపు ఓటులకు అమో
దింపబడెను. మిడిచిన్నూరు ఇంటిగమిడియేటు బి. ఎ. ఆం
నూడుపరీక్షణండుపట్టు యేర్పాటుచనలెను. ఇంటిగమిడియేటు
నందే ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. కూడ సమ్మతితమై యుండును. ఎస్.
ఎస్. ఎల్. సి. తిరగతి పూర్తియగుననికి ఒక బిల్లు పరిశీలం
డును. దీనిలో నుత్తీర్ణులైన వారు వైయూనిస్విటీ
తిరగతులకు చేర్చుకొనబడుదురు. ఈ పరిషత్ సర్టిఫికేటు
గల్లిహోయిలర యూనివర్సిటీలకు న గూడ యూనివర్సిటీ తిం
గులందు చేర్చుకొందురు. ఇంటరు మిడియేటు, ఎస్. ఎ
ఎల్. సి. యను రెండు పరీక్షలు యధాప్రకారముగా నందే తీర
వలయును.

గుంటూరు డి. తెనాలి తా. చుంహూరు గ్రామములో
య 2.50 కెంటు పి స్తీర్షం గల తెరి భూమిలో కట్టబడిన బిల్డింగు
గుంజి యిందులో పుంచబడిన మెమరీ వగైరా రైస్ మిల్ను
19-1-24 లేదీ ఉదయం 7 గంటలకు లగాయతు సవరు మిల్లువద్ద
వేలంపాడి విక్రయించు దును. గనక కాకలసినవారు వేలం పుర
తులకు జాబడి పాట పాడికొనవలెను. విల్లువివరం. మహూరు
బ 20000 ఈ ధాన్యంపై 17 కోట్లు. యిన్ జన్, బాయిలర్ల
వాల్యు, వల్లుపుండే వాటా. మార్కెట్ కంపెనీ తాలూకు 48 హక్కు
పావు గల ల్యాన్డ్ మేరు బాయిలరు. డిటా కంపెనీ తాలూకు
10 హక్కు పావు గల కాంపౌండు యిన్ జన్, యిన్ జల్ బల్లు రైస్
వాల్యు 6, ఆ 4 1/2 ఈ గల రుచాన్ వల్లు 4, ఆ 3 1/2 ఈ గల
పుష్పపూచి వ్యంపేన్ కోనూ 2 యిందుకు సంబంధించి యెలివే
టర్లు, పంకాలు, జల్లెడు, బెల్లులు, సుప్లింగులు, చక్రాలు, నీటి
పంపు వగైరాలు గల కట్టెలు రైస్ మిల్.

N. B.—యందు విషయమై పూర్తి వివరములు నన్ను వేలంబింభనలొన్ను తెలుసుకొనిగోరువారు యీ క్రింద సంతకము చేసినవారికి వ్రాసినయెడల తెలుపుదును.

అక్షర :- కొల్లా కోటయ్య
 కొల్లా కోటయ్య, } కొమ్మూరి హనుమంతశాస్త్రి
 తె. శా. వి. } మద్ది పెంకటరంగయ్య

15-12-28

గూడాల వజ్రాస్తి

8-1-24 ని శ్రీయుత పునులూరి కోదండరామయ్యగారు మాగ్రామము వచ్చిరి. సభ రాత్రి 8 గం || అర్థ ప్రారంభమై 11 గం || అరవ జరిగెను. సభకు విశేష జనమువచ్చిరి. శ్రీకోదండరామయ్యగారు ఈరెండుపంత్వరములలో జరిగిన మార్పులను, కాకినాడ కాలగమనమునకు జరిగిన తీర్మానములను తరచుగా మనముచేయజేసిన కర్తవ్యమును గురించి గంభీరవాదమున మా గావించిరి. పోలవరంజో స్థాపనచేయబోవు ఖద్దరునిలకొండపట్టణ నిర్మింపబోవు పుష్పకోనపలయం ననియు ఈనూతనపంత్వరమునకు కార్యకమనధ్యులు విశేషముగా జేరి తిలకుస్వకార్యాధిపతియగుదోచిన విధానములను విశదీకరింపగోరుచుసభముగింతిరి.

[illegible]

మైన రిజము నేర్చుకొనుదు

గురునాథ ఔషధాలయము

దేహశోగ్యమాను, ధాతుప్రప్తిని హేచ్ఛించును. అతిమూలము

మూతనాశనము సంబంధించిన వ్యాధులు, సెగరోగము

మొదలగువాటిని అన్యుతముగా భాగుచేయును. మలబద్ధకమును

ಪಾರದ್ರೋಹಿ, ಅತೀನಿ ವೃದ್ಧಿಂಚನು. ಪಿತ್ತಸಂಬಂಧಮైన ವ್ಯಾಧುಃ

పాఠము, కథనము మాన్యు గువాటిని ఖండించును. ఇతన్ని యజ్ఞగాఢ

జేనామునకు బలమునా, మంచిరక్తమునా యిచ్చుటలా దీనికి సమా

సమైక్య టానిక్ ఏడియాలేదు. స్వర్ణము, అభ్రము, చాచము,

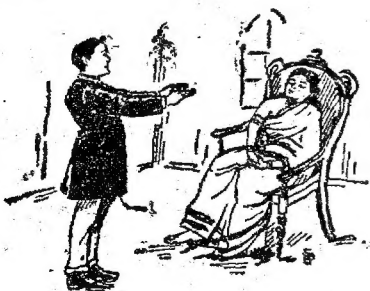
మూక్త మొదలగు భస్మములు యందు చేరియున్నవి. నపుంస

కర్తవ్యమును పారదోలుకుంటున్నందు వీనికి సమాన్యమైన వ్యతిరేకత లేదు.

15 దినములు జోషధముగల బుడ్డి 1-కి రు. 3-0-0

1074 వి. ఎన్. ఎన్. ఎస్సెయ్యు బి. వ.

14, బ్రాహ్మే, మదరాసు.

పొవ్వెనర్, నేఱిర్, మొగ్గరిమ్మ, వలూరు.

పావెసర్, సేఖిర్, మొగ్గొమ్మ, వలూరు.

జిరువల్లి శ్యామల దేవి విశ్వాభ

మరియుక వివరమును గూడ మనము గమనింపవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారు పుచ్చుకొనఁబులునువలన జేసిన బాధ్యత వహింపకాలదని మనము గయ్యకాంగ్రనువయ తీర్మానించియుంటిమి. మిల్లులు ఉండవలసి కావలయు, అవి నుంపాదించు లాభములలో పెక్కుభాగమును ప్రభుత్వమువారికిఁ బులువముగ నిచ్చుచు నేరయింపను. ఇప్పుడు వీరు ఒక్కొక్కరు ప్రభుత్వమునకు లక్షలకొలది బులువను నిచ్చుచున్నారని మీ కెల్లరకును తెలిసియేయుండును. మనము మిల్లులు తయారుచేసెడి బట్టలను కట్టుకొని ప్రభుత్వమువారి కొకకైపు బులువనిచ్చుచు, అబులువను నిరాకరింతుమని యనుటయందు ఎట్టి యాధికతక గలదు?

[illegible]

మహాత్మానికీ శస్త్రచికిత్స యొగరబడుట

సన్మాను వైద్యశాలలో శ్రేయముగ నుండుట

గాంధీమహాత్ముని కొన్ని దినములనుండియు జ్వరము చేతను పొత్తికడుపులో నొప్పిలోను బాధ పడుచుండెను. డాక్టర్ పరీక్షించిన నాతడు అప్పెండ్రునీటినువలన బాధపడుచుండె ననియు వెంటనే శస్త్రమొనర్చవలె ననియు నిశ్చయించిరి. మహాత్ముని శనివారము మధ్యాహ్నము ఎరవాడ జెయిలు నుండి, పూనాలోని సన్మాను వైద్యశాలకు గొనిరాబడెను. ఆరాత్రియే, కలనలుమాడకుగారు, మహాత్మునికీ శస్త్రచికిత్స యొనర్చిరి. చికిత్స నిరపాయముగ నే జరిగెను. తరువాత మహాత్ముని ఆరోగ్యము అభివృద్ధి పడుచున్నది. ఆందోళనపడ నవసరములేదు.

శస్త్రచికిత్సను వచ్చుటకు పూర్వము గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గాంధీమహాత్మునివద్ద నుండెను. ప్రజల కొక సందేశము నెవ్వరినెవరిని శాస్త్రిగారు మహాత్ముని గోరగా, తాను ఖయిదీని గాన పట్టిసందేశము నొసగరాదని నిరాకరించెను. తాను మహాత్మునితో గావించిన ప్రసంగమును గురించి శాస్త్రిగారు రొక్కరకటన నొనర్చిరి. తనను వదలించుట ప్రయత్నించునెడల నందుల కవలంభించు చర్యలన్నియు వార్జన్యరాహిత్యముగ నుండవలెననియు, ఎట్టిచరతులను నుండరాదనియు మహాత్ముడు దెలిపెనని శాస్త్రిగారు దెలిపిరి.

ఈదినము ఆరోగ్యస్థితి

పూనా జన 15:—ఈదిన మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు

అలలు మాడకు గారు ప్రవేశించిరి:—

గాంధీగారు రాత్రి 8 గంటలకాలము, మంచి నిద్ర పడుచున్నట్లు ననుభవించెను. నాడియు, శరీరము లో వేడిమియు సాధారణముగ నే యున్నవి.

కామరానుగాంధీ, తపరానుగాంధీ గార్ల యుదయము వచ్చుట వచ్చిరి (ఆ. వె)

పూనా, జనవరి 14:—అలలు మాడకుగారు ఈ సాయంత్రము 6 గంటల 45 నిమిషము ఈ క్రింది ప్రవేశమున నొనర్చెను:

గాంధీగారు ఈ దినమున, చాల విశ్రాంతిగా ఉన్నట్లు ననుభవించెను. శరీరములో వేడియు, నాడియు సాధారణస్థితిలోనే యున్నవి. శరీరస్థితి బాగుగ నున్నది.

మహాత్ముని సందేశము

మహాత్ముని ఆరోగ్యమునుగురించి వినరములు పొందు భారతదేశమునందన్ని ప్రాంతముల నుండియు, ప్రత్యేకవ్యక్తుల నుండియు, సంఘములనుండియు లేఖల వార్తలు వచ్చినవని డాక్టరు ఫటకుగారు మహాత్ముని కెరిగించిరి. వారందరికి ఈ క్రింది సందేశము సంపవలె నని మహాత్ముడు ఫటకుగారిని కోరెను.

“నా ఆరోగ్యము విషమావస్థయందున్నది. మయమున నాచేయులు నాయందు గన్పరచిన బాధను, ప్రేమకు నేను చాలసంతోషము నందితిని. ఇచ్చటి వైద్యాధికారులు సాధ్యమగు సౌకర్యముల నన్నిటిని నా కొనర్చుచున్నారు. అందుచే మీరు ఆందోళనపడ నవసరము లేదు.

జాతీయ ప్రార్థనలు

కరాచీ జనవరి 14:—దేశమున దంతటను 18 వ తేదిన, గాంధీమహాత్ముని విమలదలను గోరుచును, మహాత్ముని ఆరోగ్యముకొరకు ప్రార్థనలను జరుపుటకును వీర్పరువవలె నని గోరుచు, లాలా అజహర్రాయిగారు జాతీయోపసంఘ శాస్త్రదర్శియగు జనమాదలాలు నైహూగారికి తంతి నంపిరి.

గాంధీమహాత్మునకు శస్త్ర మొనర్చుట

పూనా జనవరి 14:—సన్మాను వైద్యశాలయందు శస్త్రము డాక్టరుడేగారి మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు మహాత్ముని ఆరోగ్యమునుగుంచి ఈ క్రింది ప్రవేశము మొనర్చిరి:—గాంధీగారు రాత్రివిక సుఖముగా నుండిరి. శరీరములో వేడియు, నాడియు సామాన్యముగ నే యున్నవి. శరీరస్థితి సంతృప్తికరముగ నే యున్నది.

వినిపాయముగ శస్త్ర మొనర్చబడుట

పూనా జన 15:—అలలు మాడకుగారు, నాటికి నుండి డాక్టర్ సుఖముచేతును గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యమునుగురించి ఈ క్రింది ప్రవేశము మొనర్చిరి:—

అలలు మాడకు గారు డాక్టర్ గోరలే అలలు మాడకుగారు సన్మానుమహాత్ముని గాంధీమహాత్మునికీ శస్త్రచికిత్స యొనర్చెను. శస్త్రచికిత్స నిరపాయముగ నే జరిగెను. గాంధీమహాత్ముని అప్పెండ్రునీటి (పొత్తికడుపు)లో (పేగువైపు) అలలు మాడకుగారు శస్త్రమొనర్చివచ్చుట చాలదీని నెల పలకు దీనినేనుభవించెను. శస్త్రమొనర్చినతరువాత మహాత్ముడు సుఖముగ నేయుండెను. గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, కరంజీ, గోరలే, డాక్టరు ఫటకుగారు రాత్రి రెండుజాములవరకు మహాత్మునివద్ద యుండిరి.

శస్త్రచికిత్సకు బాగుగ తాళగలుగుట

బొంబయి, జనవరి 15:—బొంబాయి ప్రభుత్వ ప్రచురణ శాఖాధికారి డెల్లూ ప్రవేశించెను:—గాంధీగారు డిల్లూలో నొప్పివలన, జ్వరమువలన బాధపడుచుండుటచేత, శనివారమున పూనాలోని సన్మాను వైద్యశాలకు గొనిపోబడెను. సాయంత్ర మచ్చట శస్త్రచికిత్స యొనర్చబడెను. గాంధీగారి ప్రేగువైపు పరిశీలనను గ్రహించి బాధపడుచున్నట్లు అచ్చట దెలిపెను. శస్త్రచికిత్సకు గాంధీగారు చాలబాగుగా తాళగలిగినదినియు స్పష్టము దెలిపెను. నిద్రాస్థితిని గాంధీగారి కోరికనైన డాక్టరు దలచుగాను పూనాకు వెళ్లవలసిగా గోరబడిరి.

శస్త్ర మొనర్చిన తరువాత జ్వరము తగ్గిపోవుట

పూనా, జనవరి 15:—శస్త్ర మొనర్చబడిన తరువాత గాంధీగారికి జ్వరమువచ్చుటలేదు. ఈదినమునందు 10 గంటలకు కలలుమాడకుగారు గాంధీమహాత్ముని తిరిగిట్టుకట్టునపుడు చూడగా బాగుగ నేయుండెను. శస్త్రము సంతృప్తికరముగ జరిగెను. దలచుగాను బొంబయి నుండి వచ్చిరి. గాంధీగారి కాచి సంతృప్తిపడిరి. సాధ్యమగు జాగ్రత్తలన్నియు తీసికొనబడెను. పొంబయివలన గాంధీగారు, సదుపాయముల విషయమున గాని ఎట్టిభీతియును లేదు. శరీరవాద్ధ్యములో గాంధీమహాత్ముడు దుర్బలముగ నున్నాడు. కాని ఎట్టిఅపరాధమును అవసరము లేదు.

బొంబయి జన 15:—ప్రచురణ శాఖాధికారి ఈ క్రింది ప్రవేశమున పత్రికలకు వ్రాసెను:—ఈయనదయము గాంధీగారి శరీరస్థితి, అనుకోని విధమున సంతృప్తికరముగ నున్నది. శరీరములో వేడి సాధారణముగ నున్నది. శస్త్రముయొక్క ఫలితములను గురించి డాక్టరుసంప్రదింపిరి.

శస్త్ర మొనర్చుటకు సమ్మతించుట

పూనా, జనవరి 15:—గాంధీగారిని ఎరవాడ జెయిలు నుండి విన్నటిది న మన సన్మాను మహాత్ముని వద్ద నకు గొని వచ్చిరి. నిన్నరాత్రి శస్త్ర మొనర్చిరి. శాశ్రీరస్థితి సంతృప్తికరముగ నున్నది దెలియుచున్నది. గాంధీగారి సంతృప్తివలననే శస్త్ర మొనర్చబడెను. గాంధీగారి కోరికనైన, శస్త్ర మొనర్చుకపుడు రైటు అనరబులు వి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు ప్రారంభమునండి తుదివరకును వైద్యకాలముండె యుండెను.

కస్తూరీ బాయి, అనసూయ బాయి గార్లు మహాత్మునివద్దకు జనుట

పూనా జన 14:—గాంధీగారి ఆరోగ్యము సంతృప్తికరముగ నభివృద్ధి పడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని శరీరమున యగు కస్తూరీ బాయి గాంధీ గారు అనసూయ బాయి గారును అ మహాత్ముడు నుండి వచ్చిరి. జనవరి 15 తరచుగ యొనర్చుటకు వారినుమతి యొసగబడెను. వారి ప్రియ సౌకర్యములను నొనర్చబడెను. గాంధీగారికి పరిచయ యొత్తుటకు శాక్తరు ఫటకుగారిగూడ సమమియ్యబడెను. ఫటకుగారిని దర్శించి ప్రశ్నింపగా, గాంధీగారు నిన్నరాత్రి గాంధీమహాత్మునివద్ద రని దెలిపెను. గాంధీమహాత్ముని. గ్రహమునుండి రని బాధలు చాల తగ్గెను. ఆందోళనపడనవసరములేదు.

మహాత్మునితో సంభాషణము

శాస్త్రిగారి ప్రకటన

పూనా జనవరి 15:—రైటు అనరబులు వి. ఎస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు ఈ క్రింది ప్రకటనమును పత్రికలకు వ్రాసిరి.

గాంధీమహాత్ముని బాదుటకు గాను సన్మాను మహాత్ముని పట్టుటకు మెట్టనే రావలెనని ఆశాపూర్వకముగా నన్ను విలిపిరి. ఈ విషయమునుగురించి వినుటకు ప్రజల తృప్తిపూర్వమున నుండుట గాన నే నీ క్రిందివిషయములను వ్రాయుచున్నాను.

డాక్టరు వి. వి. గోరలేగారు నిన్న సాయంత్రము 8 గంటల 45 నిమిషములకు వారందరును, నేనప్పుడే భోజనమును విచయించిని. గాంధీగారిని ఎరవాడ జెయిలునుండి సన్మాను మహాత్మునివద్దకు దీసికొని వచ్చిన విషయము, ఆతడప్పుడప్పుడున్న విషయమును వివరించెను. ఈ శస్త్రచికిత్స చాల అపారముగ నున్నట్లు, తనకప్పుడున్న స్నేహితులను డాక్టరు శస్త్రచికిత్స వార్తనుండెనని గోరలేగారు గాంధీగారి కడిగిరి. బొంబయిలోని డాక్టరు దలచుగాని, బరోదాలోని డాక్టరు తీరరాజునాథగారు పేర్లను గాంధీగారు దెలిపిరి. తెలిఫోను ద్వారా దలచుగానిని రప్పించుటకు ప్రయత్నించు లోనర్చబడెను. కాని అది సఫలముగా లేదు. వైద్యులను డాక్టరులను తంతివార్తలంపబడెను.

కెల్కారు, ఫటకుగార్లను బాధగోరుట

కాని లోగా, రోగియొక్క శరీరస్థితి, నాడిసూచి మెట్టనే శస్త్రచికిత్స యొనర్చుటకు నిశ్చయింపబడెను. తనను బాదుటకు ఎరిగినా మిత్రులను తీసికొని లోగానెవరా యి ప్రశ్నింపగా గాంధీగారు, అసహాయాధ్యయ కరుమునకు వెండిన డాక్టరు ఫటకుగారి కేడను ఎస్. సి. కెల్కారుగారి కేడను దెలిపిరి. నేను మెట్టనే మెట్టకు బండిలో బయలుదేరి, లోగానె, డాక్టరు ఫటకుగారినుండ తీసికొని మహాత్మునివద్దకు వెళ్లితిమి. కెల్కారుగారు కలరానందుకుటచే వారిని తీసికొని వెళ్లుటకు నిలలేకపోయెను.

నేను గాంధీగారున్న గదిని ప్రవేశించగానే యొకరి నొకరమును కలకలపర్చుల నొనర్చుకొంటిమి. శస్త్రచికిత్స విషయమున తరువాతిప్రాంత మేమని గాంధీగారి కడిగిరి. శస్త్ర మొనర్చుక తనని డాక్టరు నిశ్చయమొనర్చినదియు, బాను వారి నిశ్చయములకు బద్ధుడనై యుండుటతో సంతృప్తి పడెననియు గాంధీగారు దృఢముగా జెలిపిరి. ఇంకను నేను ప్రశ్నింపగా, అచ్చటివైద్యులను తనకు సంతృప్తికరము విశ్వాసము గలదనియు వారు చాలా అదరముతోను, జాగ్రత్తతోను నుండిరియు దెలిపెను. ఈవిషయమున ప్రజలే వై న నాం దో శ న ము ను ప్రారంభించు నెడల, అధికారుల చేతను శాస్త్రి లోకములను గలగలేదనియు, వారు తనకు కావలసినవారి నెల్ల యొసగి రనియు వెలుపవలె నని గాంధీగారు దెలిపిరి.

గాంధీసతిగారికి తిలియదు

(ప్రస్తుతశరీరస్థితి విషయమై గాంధీసతిమణి) వెలుక బడె నాంధీగారి కేడిగిరి. ఇట్టిలి ముప్పు లామెకు దెలియవనియు, కొంతకాలమునుండి బాను ఆరోగ్యముగ నుండని విషయము ముత్ర ముమెకు దెలియవని, ఆమెవద్దనుండి వార్త పొందుచుండుననియు గాంధీ గారు నుడిపిరి. తరువాత గాంధీగారు వాడే మునును గురించి, శాఖార్యయొక్క కేడుమునుగురించియు, కేడుము, బోషి, పచ్చిర్రుకు, కెల్కారుగారు మెట్టకు భారతదేశ సేవకసంఘసభ్యుల కేడుమును గురించియు ప్రశ్నించెను. “మీరు భారతదేశమునకు వదిలి తరుచుగా నొనర్చు ప్రయాణములకు మీరు ఆరోగ్యమును బాధము గలిగెనా?” అని గాంధీగారు కడిగిరి.

అంగీకారము

అంతట, దాక్షుడు ఘటమగారు, శత్రుమొదలుపెట్టిన గాంధీగారి అంగీకారమును దెలుపు నోడవలెననుచు, దానిపై సంతకమునర్పరచినదిగా గాంధీగారి గోరి ఒకమాట చదువగా చదివిన తరువాత గాంధీగారు తనను లోచనములతో నుడువరచి ఆ ప్రత్యేకమును తనకుదాక్ష్ట్యముతో నెను ఆప్తములలో ముఖములలో మార్పులవర్పరచి తనకోరి ను దెలిపి ఆదిత్యుడే యాత్మ కలనము మాడెడుగాని అంగీకారముగి ప్రాయమునడిగెను. తరువాతలో ఎట్లు ప్రాయశ్చిత్యం గాంధీగారి బాగాదెలియునను రాయభి ప్రాయ మెక్కువ ముయోగకరము గావలనయు మాడెడుగా రనిరి అంతటగాంధీగారు వాక్కులమును చెప్పిమండగా నేను వానిని పెన్నియలో వానిని కలనముడెట్లు, సర్దుకు తెగరలు మొదలగు అధికారులు తన యెడ గ ను ర చి న అ పారముగు అదరణను, బాగ్రత్తను, గాంధీ గారాజేఖలో వివరించిరి. కలనము మాడెడుగాంధీగారు, ఇతర అధికారులందును మరదారఖలలోను తనకు సంపూర్ణము విశ్వాసము గలదనియు దెలిపెను. తనసంపరకాక్షత్వము తెప్పించుటకు అంగీకరించుటలో ప్రసన్నముగా గలనవరకును కృతజ్ఞతను దెలిపెను. కాని ప్రభుత్వము వారు యెంత ప్రయత్నించినను తన సంగతిదాక్షత్వము సకలము లో కప్పించుట సాధ్యముగాక పోవుటచేత ను ఎంతమాత్రము ఆలస్యము నొనర్చుకను, తీవ్రమగునపాయము గలుగుచి కలనముగాది అభిప్రాయములు జేతను, శత్రువును వెంటనే యొనర్చుననిదిగా గాంధీగారా జేఖయందు గోరిరి. ఈపురము యుగము నే వానిని తిరిగి చదివి వినిపించిరి. తరువాత గాంధీగారు కలనము మాడెడుగాని దగ్గరకు పిలిచి, ఆప్తమును తిరిగి చదువనీసదిగా నన్నుకోరిన ఆజేఖను మాడెడుగారు సంప్రదించి, "అవును, దానిపట్లు ప్రాసిన బాగుగనుండునో మీకుబాగా తెలియును" అనెను. గాంధీగారు అంతట ఆజేఖపై సంతక మొనర్చుటగాను మోకాలును మడచి కొని కూర్చొని, పెన్నియలో వాతేఖపై సంతక మొనర్చెను. సంతకము జేయునపుడు గాంధీగారి చేయి చాలరణతెను. సంతకమునందు వి అను అక్షరమునకు పైన చుక్కపెట్టినలేదు. సంతకము పెట్టుట యుగము నే, "మాచిలిరా వాచేయి యెట్లు వణకుచున్నదో మీరు దానిని సరికేయరలెను" అని దాక్షుడుతో ననెను.

"ఓ, మీకోరిముతో టన్ను కొలచి బలమును గలిగించెదను" అని కలనము గాంధీగారి.

పింటరిగా నున్నప్పుడు

శత్రుచికిత్స యొనర్చుటగదిని నిధిమొదలుపెట్టినగాను దాక్షుడంతయు దెలుపుట జేరిరి. అప్పుడు దాతాపునే నోక్కడనే మహాత్మునిదద్ద నుండిన, ఏమైనా చెప్పరలిన నుభయిమ యును అట్లు వాయని నేను వారి నడిగితిరి. అమాటరాగానే ఆతర దెలియొ చెప్పటకు చాల ఆకురపముచున్నట్లు వాడు ప్రభుత్వ మొనగిపిరినట్టి నాకు దెలిసెను. గాంధీగారిట్లు తెలిసి, "జైలునుండి విడిపించబడుటకు నాకిష్టము లేదు. శత్రుచికిత్స ముగిసిన తరువాత నన్ను విడిపించుట కెట్టి యాందోళనమునైన సాగించుచో నదిక్రమ మగు వధతులపై నుండవలెను. ప్రభుత్వముతో నాకు గల పోట్లాట అట్లునే యున్నది. దానిమూల కారణములచ్చటనున్నంతవరక ఆపోట్లాట నిలచియేయుండును. ఎట్టివరతులును నుండరాదు. నన్నింత కాలము జెయిలులో నుంచుట చాల నని ప్రభుత్వమువారు తలంచునడల వారు నన్ను వదిలిపెట్టవచ్చును. నేను నిరపరాధినియు, నాయుద్దేశములు మించివనియు వారెంచునడల వారట్లు గా విం చుట గౌరవవద్దతి. ప్రభుత్వమువారితో నాకు తీవ్రమగు విరోధమున్ను, ఆగ్నేయులను నేను ప్రేమించుచుండును. వారిలో నాకు చాలమంది స్నేహితులు గలరు. ప్రభుత్వమువారు నన్ను వదిలిపెట్ట వచ్చును. కాని ప్రస్తుతము లగు కారణములచే నన్ను వదిలిపెట్టరాదు. ఏ అందోళనయైనను క్రమముగు చోర్లవ్య రాహిత్య వద్దములపైన మాత్రమే జరుగవలెను. నేను ఈ వాక్యములలో నాయభిప్రాయములను సువ్యక్తముగా దెలుపబాలక పోవచ్చును. మీరే, ఇతరుల కనుకరింప నీటులేని, మీస్వంత వాక్యముల ధోరణిలో, నీభావములను దెలుపును."

శాసనసభలలో తీర్మానములు

వారి విడుదలకొరకు భారత శాసనసభలందు తీర్మానముల నుపపాదించుట కొనసాగిడిన నోటిసును గురించి గాంధీగారికి దెలిపి, ఇతరవర్గీకులం దైనచో ప్రభుత్వమువారి విడుదలకు ప్రతిభు కొనెడివారేగాని ప్రభుత్వవిధికులలో ప్రభుత్వమువారు తన మార్గము కలవరింపరని యందురని యూహించుచుండెననియు దెలిపిరి.

ప్రజలకు సంక్షేమము-మహాత్ముడు నిరాకరించుట

దేశములోని ప్రజలకును, వారి యనచలకులకు నొక సంక్షేమము నొసఁచునీడని గాంధీగారిని చాలబలవంతపెట్టిరి. ఈవిషయమున గాంధీ మహాత్ముడు ఎంతమాత్రమును తంపల్లము విడువకుండుట వాక్యశ్యము కలిగెను. తాను ప్రభుత్వమువారి ఖయిదీననియు, తాను ప్రజాశీలకమునందు మృతునికల పరిగణింపబడవలెననియు నుడిపెను. దేశములో నేమి జరుగుచున్నదియు తనకు దెలియవనియు, వెలుపలి ప్రపంచముతో తనకెట్టి సంబంధమును, సంక్షేమమును కేవలమునెను.

మహాత్ముడాలిగారి ద్వారా సంక్షేమమా?

అట్లులేనచో మొన్న మహాత్ముడాలిగారు మిశ్రధ్వంసి వచ్చిందని ఒక సంక్షేమము నెట్లు దెలిపెనని ప్రశ్నించెడిరి. ఈ మాటలు వానోటినుండి ఇంక నుపూర్తిగా తెడలేనోలేదో అమాటలను నడివిగ్గుదులకు నేనచాలకత్పాత్రపడెడిని. కాని వానిని మరలించుట అసాధ్యము. వా మాటలకు గాంధీగారు చాల వాక్యశ్యుడే "మహాత్ముడాలిగారా! వాడగ్గరనుండి సంక్షేమా!" అని అట్టి ప్రశ్నించెను. మరిగా నీక్షణమున నే, కొన్ని వస్తువులను పట్టుకొని ఒకనక్క లానికచ్చి నన్ను వెలుపలికి వెళ్లవలినదిగా నూహించెను. కొలదిని మనులలో నే ఆతడు చికిత్సాగారమునకు గొనిపోవడెను.

నేనుగాంచిన ప్రదర్శనమునకు వాలోనే వాక్యశ్యమునూ వెలుపల కూర్చుండిన నేను గాంచిన ఉన్నతోదాంభావము, తిమిశ్రీ, యనకాతీతముల ప్రేమ, భావములు వా వాక్యశ్యము ను గలిగించెను. అట్టి ఆకల్పనచాత్రులను, సర్వచాత్రులను వా అంతకుగొంతుకు అనుచోయోద్యమము యొక్క మహా భాగ్యము సర్దును జనరణము, జెయ్య ఇకాస్పెక్టరు జెయరణము నూడ ఆచ్చుటచేయండిరి వారిపై నిలచియున్న మహాభక్త్యభావమును గురించి వారింక ఆదుర్దాతో నన్ను వియు వారిమాటలను జేయుటకు, బట్టి ప్రాంతవచ్చు, తోగి, శత్రుచికిత్సకు చాల బాగుగా తాళలిగ ననియు, కొంతరినీ వెలుపలకు వచ్చెననియు, ఈచికిత్స ఇంకను ఆలస్య మొనర్చబడలేపోవుట గొప్ప అవ్వచ్చి మనియు వారు నడిపిరి. తోగి, మార్పుయొ యెస గలదెను. కొంతనేటికరకు బాగుగా నిలిచునని ఆచ్చటివారు తలపిరి. అంతట మేము సగ్గువాడులకు జెల్లిపోతిమి. ఈయన దయన కన్నీంకగా, తోగియొక్క స్థితి సంక్రమిరముగ నన్నునని దాక్షుడు తెలిపెను.

ఈ ప్రైవేటును దాక్షుడు ఘటమగారికి చదివి వినిపించిరి. ఆతడు దీని నాపాదించుచు, ప్రజలకు సంక్షేమ మొనగలెను, తాను ప్రశ్నించినను అజేవిధముగ ప్రభుత్వము నొసగ నని దెలిపెను.

వ్యాధియొక్క చరిత్ర

పూనా, జనవరి 14:- గాంధీమహాత్ముని వ్యాధియొక్క పూర్వపుచరిత్రను గురించి విచారింపగా నీక్రిందివివరములు తెలియవచ్చును.

గాంధీమహాత్ముడు, దీనినెంతయు నెలరెండవవత్సమంతయును పాత్రికేయములలో నొప్పితో బాధపడుచుండెను. అందుచేత క్రమమున స్వల్పముగ జ్వరము వచ్చుచుండెను. ఈవిధముగా వారు క్రమక్రమముగా రిగిపోవుచు వచ్చిరి. ఈవ్యాధి ఆపైండి నీటిను చేత మొయుండునని జెయుఅధికారులు నూహించి, అపైండితు భాగమున బాధ కలదాయని గాంధీగారి నడిగిరి. అభాగమున బాధ తేడని గాంధీగారు యాధిగావలయుచెప్పిరి, తానే భాజనముతో మాత్రమే నొనర్చుటకు ప్రయత్నించెను. కాని అందు కలన లాభము లేపోయె. జ్వరము ప్రదింపమున వచ్చుచుండుటచే అధికారులకు వారి ఆరోగ్యమును గురించి ఆదుర్దాకలిగెను. జనవరి 6 వ తేదీన కలనము మాడెడు (నివిలు సర్దుకు) గారినిపిలు ననుపివేషించిరి. ఆరునెలలక్రింద నీకడే గాంధీగారికి వైద్యము నుచ్చిరి. వారు విచ్చి, గాంధీగారికింనును బాగ్రత్తగా పరిశీలించి, వెంటనే ఎంపిండిక్కులకు ప్రణామము శత్రుమొనర్చు నలయునని దెలిపెను. జనవరి 14 వ తేదీన కలనము మాడెడుగా వు తనసంపరకాటారుబండిలో గాంధీగారిని తీసుకొనివచ్చి సర్దుకు జనరణము కలనము చూటకు గాంధీతో సంప్రదించిరి. వారితో సంప్రదించిన తరువాత

వెంటనే శత్రుమొనర్చులెనని వానిని శత్రుమొనర్చులెనని. శత్రు దాక్షుడును శగ్గరమున కొనెడివారాని గాంధీగారిని ప్రశ్నిగా దాక్షి తుదలము (బొంబాయి) దాక్షుడు మనతా (బళ్ళి) గార్ల పేర్లను దెలిపెను. వెంటనే వారింత్రులను దెలుపరచి వారిమును మధ్యాహ్నము వారికి తిరిగి అన్నమునచ్చెను. ఆ దాక్షుడు సుఖమువారు కలసి, చర్చించి, ఇతరకంటెను అనుకరణలములను కప్పించుకొనుటకు ఆరాత్రియే శత్రుము దున్నట్లు నిశ్చయించిరి. ఈమాదనకు గాంధీగారు గిరిగిరి. నలు మాడెడు గాంధీశత్రుము నొనర్చిరి. చాలకంటెతో శత్రుమొనర్చుడెను. చికిత్స చాలసంక్లిష్టముగ నుండెను. గాంధీగారికి తాగుగా నిలిచిరి, అదివర నువతయునను నే శత్రుమును గాయము పరిశుభ్ర మొనర్చుట కట్టుకట్టుబడెను. ముగియటలేదు. వాడి బాగుగ నేమొండెను. గాంధీగారు శత్రుచికిత్స నెల్లూమూగా నున్నారు.

వలయుగారు జొరబయింనుండి నిన్ను వచ్చిరి. గాంధీగారు వ్యాటులను వారే వాడుచున్నారు. కర్మకాండ ఆరోగ్యము అకొననని గట్టిసమ్యక్ముతో నున్నారు. అధికారులన్ని నే నులను నొనర్చిరి

సమస్యను వైద్యశాలకు మార్చుట

పూనా, జనవరి 12:- గాంధీగారివ్యాధికి శత్రుచికిత్స యొనర్చుటగాను పరిశీలించుట కొరకు గాంధీగారిని ఎర్రాజెయిలునుండి సమస్యను వైద్యశాలకు తీసికొనివచ్చిరి. ఈయన సలహా నొసగుటగాను, బొంబాయినుండి దా. వలాయి, బరోడానుండి కేరళాజెయిలుగా గార్లను పిలువనందు

రానుడాను గాంధీగారి కింతి వార్త

అనాత్ముడాలిగారు, 18 జన:- ఈదినమున "నవజీవన పత్రిక"కు "ప్రత్యేకానుబంధము" ప్రకటించబడెను. గతమున వారమున అనగా గా బాయిగాను, యెర్రవాడ జెయిలు ఇయలము యొగ్గిను గారిని దర్శించెననియు, గతశనివారమునందు గాంధీగారికి ప్రతిదినమున 102 డిగ్రీల జ్వరము కలుగుదనియు అమెను దెలియరచ్చె ననియు వాత్మకతలకు ప్రకటింపబడెను.

అందుచేత వారుదాను గాంధీగారు తన తండ్రియొక ఆరోగ్యమును గురించి దెలుపగలరు కింతివార్త నువెను. దా గత శుక్రవార మిక్రింది, ప్రభుత్వ తరము వచ్చెను:- "మిత్రాంధ్ర భారణమున జ్వరముచే బాధపడుచున్నాడు. అందోళనకు, సరము లేదు. నీ ఇష్టము వచ్చినప్పుడు విచ్చిమాడవచ్చును."

ఎర్రవాడ జెయిలు నూపరింపెండెంట్లు నిన్ను నీ కింతివార్త నువెను, "మిత్రాంధ్ర, పూనాలోని సమస్యను స్పీటులనకు మార్చబడెను."

గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత

(బొంబాయి క్రాంతికలు)

గాంధీమహాత్మునికి సమస్యను వైద్యశాలయందు జనవరి 11-న తేదీకాత్రి శత్రుచికిత్స యొనర్చుబడెననువార్త భారతము నంతయు దిగ్భ్రమజెందజేయును. మతములములకు వాదదెలిపిన ఒకచిలేఖ "జయప్రదము" శత్రుమొనర్చుబడెననియు తెలియొటి అందోళనపడెనవరము లేదనియు దెలుపుచున్న గాంధీమహాత్ముడు తిరిగి స్వాతంత్ర్యము సంధునంతవరకు, ఎంత చాలప్రాణపద మను మహాత్ముని ఆరోగ్యమును గురించినవరములు అందరకును దెలియువరకును భారతదేశ మంత. వాందోళనపడుననే యుండును. ప్రవాద్యప్రయత్నము చి జయప్రదముగ జరిగిందయు, మరెట్లు జరిగినదియు, మహాభిభావిఆరోగ్యమును బట్టియే నిర్ణయం పడుదును. మను గుల్మప్రణామ (అపైండి నైటిసు) కొలది వధిలోమారితమే చికిత్సయొనర్చువలెనని నూతు దెలియును. ఆ చేనసాత్తుగా శత్రుము నొనర్చుచుండుటకు మే మేమూర్తి నిరసింపము. దాక్షుడు వలాయి, కేరళాజెయిలుగా గార్లను దిగుమిత్తము పిలువబడిరి. అందుచేత, ఈ సందర్భము నన్ని నులగు బాగ్రత్తను పుచ్చుకొనబడెనని మేము సంక్లిష్టము. భారతదేశమందును, ప్రాచ్యదేశములందును కాలిక్రిగిన మాధానపతుడుమన, మహాత్ముని కింతివారు చాల ముట్టిదనవిషయమును గమనించుప్రభుత్వమువారి తలమాత్రము

ఆంధ్ర పత్రిక

4-వ సం॥ జనవరి 15-వ తేది

మంగళవారము

గాంధీమహాత్ముని

ఆరోగ్యము

గాంధీమహాత్ముని దేహస్థితి, భావతీయలకేగక, లోకమునకింతకును అందె శనము గలుగ క్రయకమానము. గాంధీమహాత్ముని కింత జబ్బుచేసిన సంగతియే, ప్రజలకు తెలియదు. ఎప్పుడొకప్పుడు గాంధీమహాత్ముడు ఆరోగ్యముగ నున్నట్లులను, సంభాషణముతో కొలము గడుపుచున్నట్లులను, వెనుకటికన్న బలము పెట్టినట్లులను వార్తలు వెలువడుచుండెను. ఈవార్తలగంచి, ప్రజలు భయము లేకుండనుండగి. గాంధీమహాత్మునివంటి లోకైక పురుషుని, దొంగలను పాఠకులనునుండగి కారాగృహములో నుంచుటయే, మిగుల ఘోరము. అందుకుదోషగ అతని దేహస్థితిగూర్చి మనము కొక మార్చియును జయిలు అధికారులు ప్రపంచమునకు తెలియజేయకుండుట, మరింత దుర్భాగము. తమ వశమునందు మానవోత్తములున్నారను సంగతినయినను, జయిలు అధికారులు గుర్తించినట్లుల గనుపించదు. సర్ జార్జి లాయడుక్రభుత్వమువారి, కట్టి బరిజ్ఞానమేలేదు. గాంధీమహాత్ముని బ్రతికియుండగ నే పూర్వపెట్టవలయునని కోరిన వెనుకటి బొంబాయి గవర్నరుగారి దురహంకారము, మాధ్యము, వర్ణనా తీతములు. జయిలులో గాంధీమహాత్మునికి సామాన్యుల కిచ్చెడి సౌకర్యముల నిచ్చియుండవచ్చును. వారియెడ క్రూరముగ ప్రవర్తించియుండక పోవచ్చును. అంతమాత్రముచే అధికారవర్గము తన విధిని నిర్వహించినది గాజాలదు.

మహాత్ముని క్రస్తుత దుస్థితికి, బొంబాయి అధికారవర్గమువారే ముఖ్య కారకులు. మహాత్ముని చలనము నొక్కమారుగ నెక్కటి, అతని నెక్కడ లో నిప్పించి, బాహ్యప్రపంచముతో నలనికి సంబంధము లేకుండజేసి, కూర్చుండుటను పాల్పెయుటచేతనే, మహాత్ముని కట్టిజబ్బు సంభవించెననుటకు సందియములేదు. మహాత్ముడు తన అపార కరుణాబుధియం దీ సంగతులను లెక్కజేయక నోవచ్చును. తనకు గలిగిన బాధలను కడు సంతస పూర్వముగ భరింపవచ్చును. అధికారుల దర్శనము సరోధంచువా రుండకపోవచ్చును. కాని, నాగరికప్రపంచము ఎదుటకు, భగవంతుని ఎదుటను, అధికారులు తమ బాధ్యతను తప్పించుకొన జాలరు. అహింసాసందేశమును ప్రపంచమున కొనగిన గాంధీమహాత్ముని, లా ఆర్డరుల రక్షణ నవమున కారాగృహమునకు వంపుటకన్న అసభ్య కార్యము. వేరొక టుండబోదు. అధికారవర్గము లా, ఆర్డరుకు భంగము కలిగించి, దేశమును ఉద్రేకపూరితము గావించియుండ, గాంధీమహాత్ముడు భర్తృకదేశము గావించి ప్రజలను ప్రశాంతిచిత్తుల గావించి, ప్రేమసూత్రమును బోధించినవేరమునకు, అతడు తీక్షణుడయ్యెను. హైందవాధికారవర్గ మిట్టి ఘనకార్యమునకు సంతృప్తిజెందవచ్చును. సాశ్వత్య ప్రపంచము సముత్తము, ఇండియా ప్రభుత్వచర్య సేవగించిది. అమెరికాఖండము, తీవ్రముగ నిర

సిందినది. క్రీస్తుభగవానుడు దారుణశిక్ష ననుభవించినప్పటికీ, మహాత్ముని నిర్బంధమునకు వేరొకటి సాటిలేకుండెను.

త్రైప్రవాళకారులు, త్రైప్రవాళర్థమును పూర్తిగ త్యజించిరి. గాంధీమహాత్మునికి కండ్లు జబ్బు చేసెనని తెలియవచ్చెను గాని, కిడుపులో కురుపు లేచినంతటి జబ్బుచేసెనని బయటివారికి తెలియక బోయెను. మహాత్ముని కుమారులగు దేవదాసు గాంధీగారుగూడ, వ్యాధి ఏదియో మొదటనుహించ జాలకబోయిరి. అపెండిక్సు జబ్బు చాల ప్రమాదవయినది. దీని ఆవరణ జేయుటయు, మిగుల కష్టమని తెలిసిన విషయమే ఎటులయిననేమి, పూనాయందలి సానుల్ అస్పత్రిలో, కలనల్ మాడకుగారు జయప్రదముగ ఆపరేషనును నిర్వహించిరి. గాంధీమహాత్ముని కేపుడు అపాయము దొలగి పోయినట్లుల నే వార్తలు తెలుపుచున్నవి. మహాత్ముడు త్వరలో స్వస్థదేహు లగుదురు గాకయని, భారతవర్షమంతయు భగవంతుని వేడెడ రనుటకు సందియములేదు. మహాత్ముని ప్రాణము అమూల్యమగునది. అతడు కారాగృహమునంక న్నను, ప్రతిస్థలమునందును అతని తేజోబింబము వెలుగుచున్నట్లులనే ప్రజలు భావించి, అసహాయోద్యమమును నడుపుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని నిష్పాదమువలన, అసహాయోద్యమ ముంతరించుచు అధికారులు మరసిరి గాని, అన్యభాసంభవించెను. ఇప్పుడయినను వీరు వివేకులయిరేని, మహాత్ముని వెంటనే విడుదలజేయక తప్పదు.

క్రొత్త బొంబాయి గవర్నరుగారు, కొంతవడి సమాధానబుద్ధిని గనుకరచిరి. బోర్నడు విషయ ముననేమి, సావర్కారుగారి నిర్బంధ విముక్తుల గావించుటలోనేమి, వీరు ఉదారముగ ప్రవర్తించిరి. వీరిపుడు డిల్లీకిబోయి తిరిగి వచ్చుటచే, మహాత్ముని గూడ విడుదల జేసెదరని యూహించవచ్చును. నేటిదినము సామాజ్య కానసభలో, మహాత్ముని విడుదలగూర్చి చర్చ జరుగగలదు. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు, మహాత్ముని విడిచి పెట్టెదరని యూహించుచున్నారు. కాని, మహాత్ముడు తన విడుదలవిషయమై ఏమాత్రము విచారించుటలేదు.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ప్రచురించిన ప్లేటుమెంటు నందు, మహాత్ముడు తమ యభిప్రాయమును ఖండితముగ తెలిపెను క్రభుత్వమువారు వినుగుజెడిగాని కచ్చాల్తాము జెడిగాని, మహాత్ముని విడుదల జేయుచో జేయవచ్చును. కాని, అసభ్యకారణముల జూపి, తమను విడుదలజేయుటకు మహాత్ముని కేమాత్ర విషయమేలేదు. ఆపరేషను జరిగెను గావునను, నిర్బంధము ననుభవించుటకు తగని స్థితిలో నుండుటచేతను, తమను విడుదల జేయుచో నతడు సంతృప్తిజెందెడు. తమను విడుదలజేయుచుటకు అందోళన జరుపునెడల, దానిని సరియగు పద్ధతులపై జరుగవలయునని, మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. విడుదలకొరకు గాంధీమహాత్ము డెట్టి షరతుల నంగీకరింపదని తెలిసినవిషయమే. ప్రజాశియసాఫల్యము దప్ప వారికొక నియమమున కంగీకరింపరు.

అధికారవర్గము, వేరు వ్యాఖ్యానముజేయకుండ, అతని విడుదలగూర్చి లోకమున కిహాల గలిగించకుండ, మహాత్ముడు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి తో తమ యుద్దేశమును స్పష్టముగ తెలిపినంతల కెంతయుసంతసించవలసియున్నది. మరియొకవిధముగ జరిగిన, ఎట్టి వికృతముగ ప్రకటనలు బయల్పెడ తెడివో యూహించజాలము. అసహాయోద్యమము ఏకారణములచే మొదలిడెనో, ఆకారణములు నివారణయగువరకు, తమ పోరాటమంతరింపదని మహాత్ముడు పరిస్ఫుటముగావించెను. అం

దచే, ప్రజలుగాని అధికారవర్గముగాని అన్యభాభావించుటకు వీలులేదు. క్రభుత్వమునకును మహాత్మునికిని సంబంధము జరుగుచున్నను, అంగ్లేయులతో మహాత్మునికెట్టి పోరాటములేదు. దేశమునందెట్టి యాందోళన జరిగినను, కార్యవ్యరహితముగ నది జరుగవలెనని మహాత్ముడు మరల సూచించెను. కాని, ప్రజలకెట్టిసందేశమునొనగటకును మహాత్ముడు నిరాకరించెను. ఇటుల గావించుట జయిలు నియమములకు విరుద్ధమనియు, ప్రపంచమునకు సంబంధించినంతవరకు తాము మృతులయియుంటునే ఎంచవలయు ననియు, బాహ్యప్రపంచపు సంగతులు తమ కేమాత్రము తెలియవనియు, మహాత్ముడు శాస్త్రిగారిలో ననుమానములేక బలికెను.

ఆపరేషను జరుగబోవుచున్నపు డిరికిని బలికిన మహాత్ముని ఔదార్యమును, తమూగుణమును, ప్రేమభావమును, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని ఇయితము ఆశ్చర్య నిమగ్నులగావించుటలో వింతలేదు. ఇట్టి ఉత్తమనాయకునిగలిగిన అసహాయోద్యమము ధన్యతగాంచినట్లుల, శాస్త్రిగారికిదోచెను. శాస్త్రిగారి ప్రకటనజూచినపుడు, హృదయపరివర్తనము గలుగని మానవుండకజాలదు. శత్రువులయినను, విరుద్ధముగ దలంకజాలరు. శాస్త్రిగారి హృదయమే కలితి ప్రమేయిండ, మహాత్ముని శిష్యుకోటి ఎటుల భావించురో వర్ణింపనశక్యము. మహాత్మునికి ఆపరేషనుజేసిన కలనల్ మాడకుగారు ధన్యులు. వైద్యసహాయము విషయమునగూడ, వర్ణభేదమును క్రతిపాదించిన యూరపీయనులెంత సంతోచితహృదయలోజెప్ప నక్కర లేదు. తమదేహస్థితిగూర్చి క్రజలాందోళనపడ నక్కర లేదనియు, వైద్యోద్యోగులు తగు శ్రద్ధపహించుచున్నారనియు, మహాత్ముడు డాక్టరు ఫటకుద్వారా తెలియ జేయుచున్నాడు. మహాత్ముడు దేహము త్వరలో స్వస్థజెందుటలు దేశమందంతటను 18 తేదిన ప్రార్థనలు జరుగవలెననియు, మహాత్ముని విడుదలగూర్చి జాతీయ వాంఛదృఢముగ వెలువడవలెననియు, ఇందుకువలసిన ఏర్పాటులను కాంగ్రెసు కార్యదర్శి గావించవలెననియు, లాలా లజపతిరాయిగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

మహాత్మునికి త్వరలో వారోగ్యము గలుగునని భావించెదము. ప్రజలకర్తవ్యమేమి? మహాత్ముని విడుదలను కోరు నెడల, మహాత్ముని సందేశమును వారు శ్రద్ధతో నిర్వహించుట ముఖ్యము. వారిని విడిపించుట కిదియే సక్రమముగు మార్గము. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ బోధించిన విషయమిదియే. కాంగ్రెసుసభముగిసి వత్తుము దినములయినది ప్రజలు నిర్ధారకార్యక్రమమును భక్తితో చేపట్టిరా? పూర్వపూర్వమునువిడిచి, నూత్నసంచలనమును ప్రారంభించిరా? విరింకను వెనుకముందాచున్నట్లుల గనుపించును. ఇది మిగుల యసభ్యము. మహాత్ముడు విడుదల యయినప్పటికీ, అతని పై కార్యభారము సంతను బడవైచుట, అపరాధమగును. మహాత్ము డిదుల కేమాత్రము సంతసించుడు. మహాత్మునిపై ప్రజలకు నిజమగు ప్రేమయు భక్తియు గలవేని, వారి దేహస్థితిగాంచి దానినినంతమాత్రమున బ్రయోజనములేదు. కారాగృహవాసమువలన మహాత్ముడు పడుచున్న బాధలు, ప్రజల కార్యదీక్ష సనుమడింపజేయవలెను. ప్రజలు కార్యతత్పరు లగుకొలదియు, మహాత్ముని బాధయు, భారతమాతృ వేదనయు, ఉపశమింపచుండును. స్వరాజ్యానందము, ప్రజలలో నావిర్భవించును. మహాత్ముడు భారతీయులకొరకును, ధర్మరక్షణకొరకును, మిక్కుటముగా బాధలను సంభ్రమముగ భరించుచున్నాడు. ఇట్టి స్థితిలో

జలు తమధర్మమును మరచి ప్రవర్తించుచో, అది ప్రజలద్రోహ మొనర్చువా రయ్యెదరు. ముకు శత్రుని ఆమూల్యాన్నికాశమును బాగొట్టు నియెదరు. అట్టి దురితస్థ సంఘటింపకుండునుగాక! హత్యను స్వస్థజేయవలయును, మహత్యుని కిర స్వాతంత్ర్యమును, కేశ స్వాతంత్ర్యమును పునరుద్ధరింపబడునటులను, పరమేశ్వరుని గ్రహించు గాక!

కద్దరుసందేశము

కద్దరుసందేశమును, జమకాలాలబజార్, శంకరాల్ బ్యాంకరు, ముకలాల్ గాంధీ, దేవదాసు గాంధీ, పురపాలకమండలి ప్రభుత్వము, చెన్నపురి స్వచ్ఛమైన చక్కని దెలియజేసి. వీరి ప్రసంగమును వినిపింపబడుచు, చెన్నగరవాసులు తమ జేతును విడువకుండురేనని, దేశమునకు ద్రోహమునరెదరు. ఆంధ్రదేశమున కద్దరుసందేశము క్కిలి వ్యాప్తిగాంచినందులకు, వీరేశాళికా కింకరాంజనేయభక్తు విచ్చేసిన ప్రతినిధులందఱును ఆంధ్రదేశమునందుండి. ఆంధ్రదేశమీ పాగడ్డలగాంచి స్వచ్ఛమైన సహజమయినను, తనధర్మములతో ముగిసెనని యెంచుటకన్న పారబాటి కాక నుండబోదు. ఆంధ్రదేశపుభాగ్యుల లిపుడు వెనుకకును విస్తరించినవి. ఇంతవఱకును ఆంధ్రదేశము కద్దరును విడివిడి తయారుజేయు, ఇతర ప్రాంతములకు పంపుటతో తృప్తిజెందుచుండెనునని, ఆంధ్రులందఱును కద్దరును ధరింపట కేర్పాటుల గావించియుండలేదు. ఇకనుండునుండియు, రాష్ట్రమారాష్ట్రమునకు సరిపోయెడివస్త్రములను తయారుజేసికొనవలయు నను భావము ప్రబలి యున్నది. కద్దరుబొద్దు కట్టు లిట్టి భావమును దెలిపి. ఆంధ్రదేశము మున్ముందుగ తన ప్రజలకు వలసిన కద్దరును తయారుజేయ ప్రయత్నింప తలపె. వ్యాపారకర్తలవై కద్దరునిర్మాణము జరుగవలసి, ధరలు మిగుల యతికయించి, బీదల యభివృద్ధిలో లేకుండుట మిగుల శోచనీయుము. గాలువడుకుట, ప్రజల నిత్యవిధులలో నొకటి కయినగాని, ప్రస్తుతమున్నది దొలగినదను. ఎవరి గావలసిన యవారమును వారెవరు తయారు జేసికొనుచున్నారో, ఎవరికి గావలసిన నూలును గారు తయారుజేసికొనవలయు ప్రోత్సాహపరుప కలెను. ఇతరరాష్ట్రములలో నది సులభసాధ్యమయినను గాకున్నను, ఆంధ్రదేశమునందది సులభసాధ్యమగును. ఇందుకు, కాంగ్రెసుసంఘములు పరుకుగ బనిచేయుచున్నయెడల పనులు త్వరితముగ జరగవలెను. కద్దరునిర్మాణము విషయమై, ఆంధ్రదేశము భారతభూమి కంటకును మార్గదర్శకముగా లడు. ఇక్కడ ర్యము సఫలమగుటకు, సేవకర్తలము తోడ్పడవలెను. బెజవాడలో జరుగనున్న ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసంఘమునందు, కద్దరునిర్మాణమునందు, సేవకర్తలము నేర్పాటుజేయుటకును ఫలప్రదమగుమార్గముల సరయవలెను. కార్యసాధనోపాయములను నిరూపింపవలెను. ఇందు విషయమై ఉపేక్షపించుటకు వీలులేదు. ఆంధ్రదేశము కద్దరుపై నదృష్టిసంతను కొంతకాలమువరకు కేంద్రీకృతము కయిచో, తన యక్కరిలనేగాక, హిందూదేశపు అక్కరిలను సయితము దీర్చగలదు. ఆంధ్రదేశముపై గిరిన, రాష్ట్రములవారు మిగుల నాశల బెట్టుకొని యున్నారు. వారికాభంగముగలిగింపకుండ, ఆంధ్రుల తమధర్మమును నిర్వహించుట శ్రేయస్కరము. అందరు భావించినటుల, కద్దరు స్వరాజ్యమును

రాటము! రాటము!!

ప్రతిభింతును సామానులతో బాటు ఒకరాటము గూడ సత్కుటుంబికుల కుండవలయును. ఈ ధర్మము ననుసరింపవా? భారత జేను మున్న నీ కింత ఉపేక్షయో?

మిగిలిన బాలికలందఱును నూలు వడికెదరు.

ఈ స్వల్పవిషయమును నీ బాలికలకుగూడ నేర్పించుము.

— సీ. రాజగోపాలాచారి.

ననుట గాంధీమహాత్ముని కేవలము అర్థవాదముగాదు. మరికొందరు దలచునటుల, నయ్యది కేవలము స్వరాజ్యవిహ్నముమాత్రమేగాదు. కద్దరు స్వరాజ్యము నిచ్చునట, మహాత్మునికి యభ్యర్థము. ఈ సత్యమును గుర్తించలేదవారు తమ యిచ్చవచ్చిన యభిప్రాయమును దెలుపవచ్చును గాని, మహాత్మునికిగూడ చంచలమగు నభిప్రాయముల నారోపించుట, విరుద్ధము. కద్దరువలన భుక్తియు ముక్తియు గలుగు నిదేలుపనవలయునని, ప్రజలకు కడుపునొండ తిండియు, కట్టుకొనుటకు బట్టయు దొరకన పిమ్మట, ఆర్థిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములు తప్పక లభింప గలవు. స్వరాజ్య సంపాదనకు వలయు ధైర్యమును, మనస్థిమితమును, కార్యోత్సాహమును, నిరుపమాన త్యాగశక్తియు, తప్పక యలవడగలవు. అట్టితర, స్వరాజ్యసిద్ధికాటక మేముండును? కద్దరునిర్మాణము పూర్తియగుచో, నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి మిగిలిన యంశములు వానియంతట యవియే సఫలీకృతము లగును. కద్దరుకన్న ప్రజలకు ప్రాణమొకగు కార్యక్రమము వేరొకటియుండజాలదు. ప్రజలెల్లరకును పని గలిగించునదియు, సంతోషము చ్చునదియు, స్వల్పత్యాగముతో సిద్ధించునదియు, కద్దరుదక్క మరియొక యంశము గనుపించదు. దీనిని నిర్వహింపలేక, ఉత్తరకుమారజ్వలబలుకుట నేరికిని లాభకరము గాజాలదు. ఆచార్య ప్రభుల చంద్రరాయుగారుగూడ, ఆంధ్రదేశమున గలిగిన యభివృద్ధిగాంచి సంతసించిరి. అమృతబజారు పత్రికాప్రతినిధికి దెలిపినంగ తులలోనేను, వారు గావించిన ప్రత్యేక ప్రకటనయందేమి, గాయగారు తమసంతృప్తినిదెలియజేసిరి. ప్రజాసామాన్యము కద్దరుధరించుట ప్రభుల చంద్రునికి మిగుల సంతోషప్రదముగ నుండెను. గ్రామ పునర్నిర్మాణ వ శ్యకతను, రాయగారు నిరూపించిరి కద్దరునిర్మాణము గ్రామ పునరుద్ధారణకు తోడ్పడునటులకు సంసియములేదు. జర్మనీలోగూడ రాటపుసందేశము ప్రచురున్నది. బవేరియాలో, నైదులక్షలరాటములు దిరుగుచున్నటుల దెలియుచున్నది. సాశ్వత్యప్రపంచమును పునరుద్ధరించి, శాంతిని నెలకొల్పుటకుగూడ, రాటపు సందేశము తోడ్పడునని నమ్మవచ్చును. జర్మనీనయి తమ రాటమును జేట్టుచుండ, భారతవర్షము దీనిని విడనాడుట దోషముగాదా? శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచార్యులుగారు యంగుఁగియాపత్రికలో దెలిపినటుల, నూతనసంవత్సరము రాటపు సంవత్సరముగ నుండవలెను. రాట మన్ని ప్రాంతములందును ఎడ

తె:పిలేక దిరుగుచుండుచో, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపకుండ నాటకపరుచుట కేరికిని, శత్యముగానేరదు. కద్దరుసందేశము సఫలమగుగాక!

మరల దౌర్జన్యము

బెంగాలులో మరల దౌర్జన్యము పాడనూపి నందులకెంతయు చింతించెదము, “జే” అని యూరసితునుని, గోపీనాథుడను బెంగాలీ యువకును వధించెనను వార్త, అసహాయవాదులకు విచారము గలిగింపకమానను. పోలీసుయూద్యోగియని శ్రమపడి ఇతడు “జే”ను వధించెనని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఎవరిని వధించినను, ఇతని చర్య మిగుల గర్హ్యము. వంగదేశమునుండి అరాజకోద్యమమును పోద్రోలుటకు గాంధీమహాత్ముని అహింసాద్యమము సహాయపడెనని, ఎల్ల రంగీరించెడి విషయమే. అట్టిస్థితిలో మరల దౌర్జన్యము తలమెత్తుట, దురదృష్టము. బెంగాలునాయకులు, అహింసాసందేశమును దేశము నందు మరల కట్టుదలబూని వ్యాపింపజేయుటముఖ్యము. చిత్తరంజనదాసు దెలిపినటుల, హింసవలన నిజ స్వాతంత్ర్య మేజాతీసిసిద్ధింపలేదు. అయ్యది మారము చనుటకు మార్గ మేర్పడును. పోలీసుకాభోద్యోగుల విశ్పంభణ కేక్కువప్రోద్ధలము గలుగును. బెంగాలులో నిట్టిరుంతము లికమీద గలుగకుండుగాక యని, మనస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

రాకపోకలు:—

రాజులకలహమునభయము. అశ్వమును రీతిభ్రమణ కనివారమురాత్రి ప్రత్యేకపురమునకిరిచ్చెను తిరుండి కలహము జరిగింది.

18 వ తేది రాత్రి కలకత్తామెయిలులో ఆకలహము. ఇ. పి. కాటకు, ఎ. ఎఫ్. యం. అబ్దుల్ ఆలీగారు కలకత్తావను, జి. జి. కాటకుగారు బరహంత్రమునను పోయిరి.

జమ్నాలాబ్ బహాద్ర, ముగ్ధలాబ్ గాంధీ కలకత్తాలో బ్యాంకుగారు 18 వ తేది మెట్టుపాలకుంమెయిలులో నెలంప పోయిరి.

ముద్రాసు రాష్ట్రపు గ్రామీణుల ముఖోపదేశ:—

ఈ మహాసభ 5 వ సమావేశము 19, 20 వ తేదీలలో జరుగునని ప్రకటించెదను. గాని అనేకమంది గ్రామీణుల కొరత ననుసరించి ఈసభను ఈ నెల 26, 27 వ తేదీలయందు జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. సభ చెప్పినట్టి గోనిండ్లపురమున దీర్ధిమందలి సౌకర్య మహాళలో జరుగును. సభ్యావసరమున కభ్యుదయ శివగోపాలాచారి రూపమున, ప్రతినిధులు తమ రూపములు యిందు చెల్లించవలెను. అని మహాసభ కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

స్థానిక వార్తలు

మృదంగ ఆహారాధారము:—చదరాసు యంత్రమును
లిటరరీ ఎస్సెన్షియల్స్ సారి యంత్రమునుండి గుంటూరు
జిల్లా వాస్తవ్యులకి ఎం. రంగయ్యగారు గారు, చదరాసు
వారము 15-1-24 సాయంత్రము 6 గంట సాయంత్రమునా
(సోమవారమునా) వీరి, వార్తలును) మృదంగ ఆహారాధార
మును ఉచితముగా పంపివేదరు. గా. వ్యా. ఎం. వెంట
మృదంగ వార్త గాత్ర అభ్యుదయముగా నుండును.

ఆగమనము:—భారతనాకావాణియ్య సంఘము
డి. బి. టి. రంగారావు గా. లాలాభాయి క్యాబులగారు
తప్ప తక్కినవారు నిన్న సాయంత్రము రంగూరునుండి మద
రాసునదిరి. లాలాభాయిగారు నేటిఉదయమునదిరి.

సభ్యుల పేర్లు

1. కట్టెం ఇ. కె. హెడ్డాన జి. ఇ. కె. డి. ఎస్. ఎం.
ఆర్. బి. జి. అభ్యుదయము.
 2. సర్దూరు బెల్లెగారు కె. సి. వి. ఇ. ఎల్. ఎల్. డి.
 3. గా. సర్ అర్థం హెచ్. (ప్రభుగారు కె. సి.
 4. గా. లాలాభాయి క్యాబులగారు సి. వి. ఇ.
 5. జానూరూ రాయగారు.
- ఈమిగుల పేర్లనుండి సాయము నేడు 11 గంటల
నుండి, క్యాబుల మదిరమునందు విచారణ జేయుదురు:—
కమాండరు రాబర్టు సెక్రెటరీ వాగ్దాము, పోర్టుఅఫీసరు
లెఫ్టనెంటు కమాండరు ఎఫ్. హెచ్. ముఖగారు,
కాలికటా పోర్టుఅఫీసరు.

- గా. సర్. అనూరు కె. విమలకయ్యగారు.
బి. ఆర్. క్లాక్. సి. ఎస్. వి. సి. డి. ఇ. పోర్టుఅఫీసరు
లెఫ్టనెంటు కమాండరు బెర్రెగారు నేటి ఉదయం కలకత్తా
మెయిలో మదరాసుకు విచ్చేసిరి. పోర్టు మెయిలులో భనమోర్
టికి బోయెదరు.
సి. విజయరావు అచార్యులు నిన్న రాత్రి నేలమునకు
మెట్టుపారెను మెయిలులో బోయిరి.
గా. వ్యా. ఎస్. వ్యా. పోర్టు అఫీసరు నిన్న రాత్రి గుంట
కలకత్తా బోయిరి.

పురపాలక సంఘములు

అభ్యుదయ రాజీనామా హక్కులు.

అనంతపురం జిల్లా విద్యాసంఘములు కె. వాగ్దా
కావుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
“మదరాసు జిల్లా మునిసిపల్ ఆఫ్ 1920, ప్రకారము
ఎన్నోసంవత్సరాల కాలమునుండి ప్రభుత్వమునుండి ప్రసారము
కల్గుచున్నది, అభ్యుదయముగాని, ఉపాధ్యక్షులుగాని గాన
81 (81) వ సంవత్సరమునా నిర్మించిన తిరిగి ఉత్తమం
10 మందిని ముఖ్య అట్లు చేయవలెనన్నట్లు ఉపాధ్యక్షులను
సంబంధించి వేదనను. మునిసిపల్ కమిషనరును (కె. కలకత్తా
యంత్రమున వాడు యినిమమునకు వెలియవలెనని గా.”

కాకినాడ కాంగ్రెసు

సిక్కుల సంతృప్తి

అమృతవరమున ఒక వార్తాపత్రిక ప్రచురించి మంగ
ళవారమునా సందర్భమున వార్తలు వెల్లడి:—కాకినాడ కాంగ్రెసు
ను మహాసభలో విజృంభించుచు ఎక్కడినీ ఎట్టి భేదాభిప్రాయము
లేకుండెను. మహాసభయందు ఇతరసమాజములందును సి
క్కుల ప్రభుత్వమున వచ్చుచున్న సభ్యులు అధికముగా ఉత్సాహము
ను ప్రకటించుచుండిరి. అకాలీ సంఘము ప్రతినిధులను
వాడుకులు గుర్తించిరి. అకాలీదివాసులకు ప్రజలకు సేవలతో
కన్యాయుగిరి. కాంగ్రెసు భిలాపతు జెయ్యుకులు ఉచిత సభ
లు ఇతర సభలు అకాలీల పట్ల సానుభూతి మా
పును తీర్చుకొనుట గా వింకెను అకాలీకుల అ
న్ని విధములతోడనుటకు మోదరీయమున వచ్చెను. కాంగ్రెసు
కార్యసంఘమునా రీతియందు పనిచేయుటకు యింకను
అచార్య గివ్వగారు ఉత్సాహముతో ప్రచారము సులువుచు
న్నారు. కాంగ్రెసువారినుండి దేశముల కర్మలకును
అకాలీలకు దేశమంతయు అన్ని విధముల తోడ్పడుచున్నా
నాకు నమ్మకమున్నది.

ఆస్పత్రితానివారణ
ప్రయత్నములు

మదరాసు ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘము

మదరాసునగరమున, చుక్కానూరు శత్రువులను 1924 సంవత్సరమున
అధికారమునందు, సంక్రాంతిపండుగ యంత్రమున ఆసమ
యమును ప్రకటించుకొని ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘమువారు
ఆ ఆధికారమునందు శ్రీరామచంద్రమునందు నిన్నటి
సాయంత్రమున భజనము ఉత్సవము జరిపించిరి. కడపిన పంతుల
రమణ ఇచ్చుకనే, గడ్డ రంగయ్యగారు (కార్య
వర్తి) గా కి (ప్రయత్నముల వలననే, ఒక మాత్ర
ఈ సంఘము యజమాన్యమున భజనము, సభయందు జరిగియుం
డెను. ఇచ్చుకనుండు వారెల్లరు ఆధికారము. చాలవరకును
కార్యరేఖను పాటించారు. పిమ్మట చిమ్మవారు, కార్యరేఖను
ఇచ్చినవారు పేరే చిమ్మ చిమ్మ ఇంద్రులకు కట్టి
దుకొని కార్యరేఖను ఇచ్చుకనుండు కాలమున నేయు
యందుకు. పీరు నగరమునందు ఇంద్రులకు కట్టియుచేసి అందరినీ
సామ్యము నొనగూర్చుకొని తమసామ్యమును మాత్రము గమ
నించుకొనెను. ఇంద్రులకు భారీపాటీలందు, పాటీలందు, యి
గురుకుంటలు నుండును. ఈయన ఇట్టి పాటీలందులలో ఇంద్రు
లకు పాటీలందు వదిలినందు తెలిసినది, అందులందుండి, కొద్దకుండి
గుర్తించుచును. కొద్దవారి కచ్చుకుంటల
సభలు, పిమ్మట మొక్కయుగముగ నుండును. అయినను, అచటి
నివాసులుమాత్రము తమకచ్చుకుంటలను ఎక్కియు, నోవలెనందుగ,
ఒక్కసారి సమాచయమునారు. విద్యాధికులు వారి గమనికలకుం
దుకుండి ఇందులకు కారణము. ఇట్టిసందర్భములలో, ఆంధ్ర
కాంగ్రెసుసంఘము నిన్నటికి మిథులను యెత్తుకుంటును
జేసియును, అచ్చటి ఆధికారులకు కొక తిరువాల్ల మహాత్మ్య
ముగ నిర్మించెను. బోడిపాట కొట్టుకొని రను ఆధికారులకు
(వైద్యులలో పాటీలందు) చందాలు (పోటీలను కొంతకాలము
తెలిపి ఒక శ్రీరామచంద్రమున కట్టిచెను. ఆ మదిరమున
ప్రతివారమున ఆధికారులకు కలసి భజనముచేయుదురు. నిన్నటి
భజనకు, కాకినాడునాగేశ్వరరావు, ఎస్. శ్రీనివాస అ
య్యంగారు, గడ్డ రంగయ్యగారు, పి. సామయ్య, ఉత్త
య్యల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, దాక్షిణి (రంగయ్య) సి.
ఆర్. కామరాజు, మోతేక్ష కృష్ణమూర్తి, జయంతి కేంకరీల రావు
గార్లు ముదిరిరి. అందరూ (ఆగకారుల) హిందువులను వచ్చిరి. పీరుగానకు, అచ్చటి
వారే ఆధికారులకు బోడిపాట కొట్టుకొని, ఎంద్రులకు అంక
య్య, ఎంద్రులకు కామయ్య, ఎంద్రులకు పీరుయ్య, అంక
నిమ్మకొండ కొండయ్య, చేపూరు పోయ్య, గడ్డకు భజనము
పి. భజనమునందు ఈ ఆధికారులకు త్యాగరాజ కీర్తనలను
మోర్తి మనోహరముగ బోడి బంటివారి కెల్లరను ఆంధ్రవ
కుల జేసిరి. పాటీలందు ఉత్సవము జరిగెను. ఇంటింటికా
కును పాటీలందు, తాబూలందును సమర్పించుచును. ఉత్స
వము చుట్టుగానే ప్రసాదము అందరినీ పంచివెట్టుచును. ప్రసా
దమును, కులవిభేదములేక, అచ్చటి కేరెంచిన వారెల్లరు ఆంగి
యిరి. ఈసభయందు అమృతవరము ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము
నిమ్మకారులమధ్య పనిచేయుటకు నిశ్చయించినది తెలిసినది.

ఆగ్రానగరము

హిందూమహమ్మదీయ ఏకత్వ

ఆగ్రానగరము 14 వ తేదీ ఉదయం ఇంగ్లాండునుండి
వచ్చు స్త్రీమరుల బాబాయి చేరిరి.
వార్తాపత్రిక ప్రచురించి సందర్భమున హిందూమహమ్మదీయ
ఏకత్వమునకు కలిసి సంఘభావములకు గాక కేరెలమునకు
పనిచేయుటయు నదియు, సామూహికకార్యములను సైనిక
భయమున కొన్నియెట్లును జాతీయోపకరణములగు కాలకు అధిక
ముగ భనమునందును పాటుపడవలయునని చెప్పిరి.
ఇన్నియెట్లుగాని తొమ్మిదవ తేదీయందు ముం
బాయినుండి వచ్చి హిందూ మహమ్మదీయ ఏకత్వమునకు
ముఖ అవసరము తానెప్పుడొకసారియు, తొమ్మిదవ తేదీ
నెవరకు అపెట్టివారు అలాగింకనున్నారయ్య, రిటిరువారి
పోర్టునామగల్గి ఈతేదీ పంతులకు నది తెలుసుకు తప్పనియు
చెప్పిరి.

వాణిజ్యనాకా విచారణసంఘము

నేడు మదరాసున విచారణ ప్రారంభమగుట

భారతదేశము, నావిక, విచారణసంఘమునా నేడు
ఉదయము 11 గంటల సాయంత్రమునా నావికాసంఘమున
విరమమునకు గదిలో కూర్చుండి తమవిచారణను ప్రారంభించిరి.
వి. జయగారు, కర్మలగు వ్యాపారులు ఈ. జే. హెడ్డాంగారు
(అభ్యుదయ) కే. వాగ్దా బెల్లెగారు. గా. సర్ అర్థం ప్రా
ముగారు, గా. లాలాభాయి క్యాబులగారు, యిదువారె
కాయగారు మాత్రము మదరాసునకు వచ్చిరి. డి. జి. టి. ర
గానాగిగారు మాత్రము కలెంద్రులను కట్టియుండి రాబాల
పోయిరి. సంఘమునకు కార్యదర్శి జె. హెచ్. (గిరిగారు) డి. జి.
కలకత్తాను - కడపలూ పోర్టుఅఫీసరు కమాండరు ఆర్. సే
వర్మగారు, కే. అనూరు తుండి మరకాయ్యగారు, సమాధాన
సభ్యులందు పాటీలందు మిచ్చిరి.

విచారణసంఘమువారి ప్రక్కతే 70 గంటలు. అవిగాక
కలెంద్రముగ చిన్నకర్మలు మది 28 గంటలు.

కమాండరు సేవర్మ

ప్ర:—భారతదేశమున ఒకపరిశ్రమ ప్రస్తుత మేదియు
గ నున్నది?

జ:—అభివృద్ధి చెందవలెనని నున్నది.

ప్ర:—ఈ దేశములు ఒకపరిశ్రమను అభివృద్ధిచేయుటకు
ఈ దేశములోని యభ్యుదయము లేనియెడల మిరు తెలియదా?

జ:—ఇదివరలో ఇట్టి ప్రయత్నములకు అపజయము
గలిగినందున, ఎక్కువయెత్తులను ఈ దేశములు కొత్తగా
వెచ్చించుటకు ప్రజలు ఇంకను అదియునుగాక, ఒక వ్యా
పారమునందు తగిన యత్నమునా ప్రజలు లేరు.

కలెంద్రము (పోర్టునామ) నొనగూర్చు (కర్మలకు) ఈ
య మనసరమునాను (కర్మలకు, అవసరము యిది ప్రభుత్వము
కాని ప్రస్తుతము అట్టి కర్మలకునాను అపేక్షియునని నే
మ తెలిపెను. ప్రస్తుతము ప్రపంచమునందు అన్ని దేశములలోను
అవసరమైన సంఖ్యకన్న ఎక్కువ ఒకదాని గలవు. పెద్దక పెట్టి
చాలకాలమునందు, స్థాని పండితుల అనుభవము గలిగియుండియు,
తామువెట్టిపెట్టుచు భనమునకు తగిన కలెంద్రములేక నేమియు
తోచకయున్నది. ఈ కర్మలకునాను నొనగూర్చు తాత్క
లికముగ నే యుండును. ఒక వ్యాపారము
నకై ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వమునా
యము ప్రస్తుత మనసరములేను. కాని కొద్దిపాటికే అప్పుల
నీయవచ్చును. అగ్రముగ పాటీలకు పది వ్యాపారము వేదపా
కుండ, అవసరమైన కాసములకు మాత్రము గావింపవచ్చును.
మెయిలుపాపి తీసికొని పోవు ఒకటకు మాత్రము సహాయము
చేయుచుండవచ్చును. భారతదేశమునందు విరమముల ప్రత్యేకముగ
భారతీయులకై ప్రత్యేకించిన కర్మలకు గలను. వాణిజ్యనాకా
వ్యాపారమునకు సామూహికము గలిగియున్నది, ప్రభుత్వము మిక్
ముగ భయమునకునెట్టియు, ఒక అందరిలకు. ఒకదాని నియమ
కై కర్మలకునాను లేవుకదా ఏమియు కట్టిప నక్కరలేదు.
నాకలెంద్రములకు అకంపెనీలవారే కట్టిచుకొనవచ్చును. యి
కోపు, అమెరికాయందు (పోర్టు) పెట్టి కట్టించిన అ
యములు గలిగియున్నవి. వానికై వస్తువుల నేమియు దిగుమతి
యింపనక్కరలేదు. ఈ దేశములకు వెచ్చితిని అకంపెనీలతో పా
టి ప్రితిరాబాలరు. దేశమునందు ఒకటెట్లుకు కొయ్య అవకా
శములేమియు లేవు, నిన్నువులను కొనుటకు భర ఎక్కువకలెంద్రము.
కూలివలెయువారికి ఎక్కువకలెంద్రము ఈయవలెయును,
కుపాను అధికముగ వినినపుడు కొయ్యఒకటకు ఈయవలెయును.
ఇది స్త్రీమరులతో పాటు తుగవు. ఈస్వదేశపు ఒకటకు ఇన్న
రెన్నుచేయుటకు ఇన్నురెన్నుకంపెనీ అంగీకరింపవు. భారత తిర
ములందు, ఇతరదేశముల తిరములందు వలెనే, కొయ్యఒకటకు
స్త్రీమరులందు ఆగకారులను. ఒకదానియందు ప్రభుత్వము
వారు సహాయము చేయుచున్నది. అందులకై సరసముగ కొయ్య
ను, ఇందును తెప్పించుచున్నది. ఈ కొయ్య స్త్రీ
మరులను ఇన్నురెన్నుచేయుటకు వైసేటుంపెనీ అంగీకరింపవల
దున, ప్రభుత్వమువారు ఇన్నురెన్నుచేయవలెయును. వాణిజ్య
నాకావ్యాపారము కొట్టి మొనగుటకై కొద్దిపాటి విద్యులను
ములను ప్రాంతమున స్థాపించి వ్యాపారమునందు ఉత్సాహ
మేర్పడుకొని వానిసంఖ్యను హెచ్చింపవచ్చును. ఎక్కువతిర
గతి ఉత్పాదమునకై కనీస మొక్క సంవత్సరకాలమునకు కొత్త
కలెంద్రములను. ప్రస్తుతము ఒక్కసంవత్సరకాలము ప్రారంభ
కలెంద్రముగలవచ్చును. ఈతోపుగ, విద్యాధుల అధిక

ఈ దురంతము సంబంధమున మరొకప్పు యాదు తెదక
జడను. దెంగాలు కాష్ట్రీయకాంగ్రను కుమిటి అభివృద్ధి కాత్త
చ్చ నవీక చంద్ర చక్రవర్తిగా, నున్నది బైబిల్ ప్రాంత
అది అయిన్ చంద్రనూ, కంట్టాత్త అరుల్ చంద్రానూ,
దెంగాలు పెక్కిల్ యాకాష్ట్రీయకాంగ్రను కుమిటి అభివృద్ధి కాత్త
చలాత్ కాణానాడ్ అరుల్ అయిదే. (అ. 10)

సామాజ్య శాసనసభ

తీర్మానములు

సామాజ్య శాసనసభకు చెందిన తీర్మానములపట్టిక భాగము ప్రకటించబడినది. ఈ పట్టికలోని ప్రతి తీర్మానమునును చూచి, నియోగిగారు 4 తీర్మానములు, డాక్టరు గోరగూరు శాలగు తీర్మానములు, హజీరాజీ హుద్దీగారు శాలగు తీర్మానములు అనుపాదించ నోటిసు ఇచ్చియున్నారు.

రైల్వే పాస్ కార్డులపై పుచ్చి కార్డులను ఇవ్వమని గురించి, ఇటీవల జరిగిన రెండు మిలియన్ల పాసుల బంగారు అమ్మకమునుగురించియు, ఇటీవల ప్రభుత్వమువారికిని ఇండియా మంత్రిని జరిగిన కేంద్ర ప్రభుత్వములను ప్రకటించబడినవి నియోగిగారు రుపపాదించెదరు. అర్థిక విషయములందు రైల్వే శాఖను ప్రత్యేకించు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని ఇచ్చిన శుభావన ప్రకటి పదలయినవియు, తక్కువ రైల్వే ఛార్జీల కంటే లాభమునకు నిరూపించునది డి.కె.ఎఫ్.కె. బాగ్దాద్ దిగువతి నన్నును పోషించునదియు జరిగిన నియోగిగారు మరెందు తీర్మానములను రుపపాదించెదరు.

డాక్టరు గోరగూరు ఈ దిగువ రూపపాదన వాలుకు తీర్మానములను రుపపాదించెదరు:- (1) భారతదేశమునందలి శాసనసభలను చర్చించుటకు వీలులేని విషయములందు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుటకై భారతదేశమునందలి ప్రతి కాన్సిలును స్థాపించవలెను. (2) సైనిక శాఖ ఖర్చులు దేశపు ఆదాయమునందు 5 వ భాగముకన్న మించరాదు. (3) న్యూఢిల్లీలో భారతదేశమునందు స్థాపించబడవలెను. (4) ఢిల్లీ శాసనసభలను తమ కొంత మంది ఎన్నుకొనవలెను. సామాజ్య సహకారముల అంతర్జాతీయ మహాసభలకు ప్రతినిధులను ప్రభుత్వమువారు పంపవలసినట్లును వీరినందించు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశపు ప్రతిభలను నియమించవలెను.

మహమ్మదీయులవాసములకు సంబంధించిన విషయముల భారతదేశమున కంతయు సమానముగ నుండవలయుననియు, రైల్వేలలో మాదనరకగతి ఇంజనీర్లదేయటములకును ఇంజనీర్ల కొన్ని కంపార్టుమెంటులను అంగీకరించు పద్ధతి అంతర్జాతీయమననయు హజీరాజీ యుద్దీగారు రుపపాదించెదరు.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

అగ్రాణం ద్వీవికవిద్యాలయమును స్థాపించవలయునని విశిష్టతీర్మానము సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభయందు ఉపపాది పబడును.

అసాము శాసనసభ

అసాము శాసనసభ మార్చి 24 వ తేదీన సమావేశమగును. ఏప్రిల్ 10, 12 వ తేదీలనరకు సభ జరుగుచుండును.

వేరు పొందిన న్యాయ పాస్ లెన్ కలములకు

గౌరవశీలములకు మాకు సోల్ ఏజెన్సీ ఇచ్చియున్నాము. ట్రాన్స్ గాను చిల్లరగాను కొవలంబినరత్నముల యితరులు మాకు వ్రాసిన యివరదినములు తెలుపబడును.

ఇంకా మాకర్థ బ్రాహ్మణ, స్వామి, వాటరు మేన్, హర్ష వేరు, వీటోలులాంపు, క్యాంపు కాట్టు నబ్బులు హాకె దీపములు శంకురూటు దెలియించునది రాష్ట్రవారి సామాజ్య సరఫరమునధరలకు విక్రయించుచున్నాము.

వై. కృష్ణమూర్తి అండ్ సన్స్

జనరల్ ట్రేడరు 278, మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి.

శృంగార శ్రీనాథము

కర్త - తేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి - శ్రీనాథుని చరిత్ర మెల్ల కలకలామలకముగా నిడియార్చెను. రెడ్డికాజుల సత్కీర్తిని గీర్తించెను. ఆధార్యగాథలు, ఆహ్లాదకరములు గలవై. శ్రీనాథుని అయిన పద్యములు అన్నిటి. కల 2-0-0

- చాటుపద్యకవితాసంజరి, ద్వితీయ భాగము, 1-8-0
- మూర్త్యులక్షణములు, 0-4-0
- ప్రబంధరత్నావళి, 1-8-0
- శ్రీ కామేశ్వరీ కవితాసంజరి, (ప్రాచీనము), 0-8-0

ఫిబ్రవరి 10 ముగియించుగా అర్ధరూపాయలకి పోస్టేజీ మే మే ధరించినపుడును.

మణిమంజరి మేనేజరు,

3/15, నల్లతంబిపేట, తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

స్వరాజ్య పక్షము

లక్ష్మీ సమావేశము

కాకినాడ తీర్మానములు ఆమోదించబడుట స్వరాజ్యపక్షమువారి కేంద్ర కార్యసభలకు సమావేశము 10 వ తేదీన లక్ష్మీలో జరిగెను. లాల్ బాబునందం కేంద్ర కార్యసభలకు, రాధువేందరాచార్య పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సభకు వచ్చియుండిరి. శ్రీయత తీర్థంజనదాసుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ క్రమి తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలయందును స్వరాజ్యశాసనసభలయందును స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులు అవలంబించవలసిన విధానమును కేంద్ర కార్యసభలవారు నిర్ణయించవలయునని కాకినాడయందు జరిగిన స్వరాజ్యపక్షపు సాధారణసభయందు తీర్మానించబడెను. కాకినాడలోని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుటకు పూర్వము కాకినాడ తీర్మానములందు మాచింపబడినవిధానములను సమీక్షించి సభ్యులు ప్రతిపదలెను. ప్రభుత్వము ఓడగొట్టుట సాధ్యమని తోచి, పుచ్చెల్ల అసహాయోత్సాహవిధానమునకు 100 దముగాని తీర్మానములను స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులు అనుపాదించవచ్చును.

మద్రాసు పరిజాబుసభలు

కాకినాడ సభలో మద్రాసు పరిజాబు శాసనసభ్యులు అను సంబంధించిన విధానము నిర్ణయించబడెను. ఈ విషయమై కేంద్ర కార్యసభలవారు అభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఈ నిర్ణయమును బహిరంగముగ కొందరు ఆక్షేపించినందులకు సభ వారు చింతిల్లుచున్నాము. చెన్నపురి కలకాబు శాసనసభలయందు ఇతర పక్షములవారి తో చేరి ప్రభుత్వమువారిని ఓడగొట్టుట సాధ్యమైనప్పుడు స్వరాజ్య పక్షమువారు సభయందుండి తమధర్మముల నిర్వహించవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట అసాధ్యమైయుండు సభ్యులు సమీక్షించునది కాకినాడ నిర్ణయము కొలుచున్నది. మద్రాసు పరిజాబు శాసనసభలయందున్న అల్పసంఖ్యకు లకు స్వరాజ్యపక్షమువారికొకరు తీర్మానములు గావించబడెను. ప్రభుత్వమువారిని ఓడగొట్టుటకు వీలులేనప్పుడు ప్రతిఘటనోపాయములకు గడంగుట నివృత్తియొనగను. కాని ప్రభుత్వపరపక్షముల నిస్సంజేహమని తోచిన ఇతర పక్షములతో కలిసి కమ్యూనిస్టుల నొకగుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారికి సుపూర్ణాధికారము గలదు.

మధ్యపరగణాలు

కాకతూరు, జనవరి 14:- రాష్ట్రీయ శాసనసభయందలి స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులు సమావేశమయి డాక్టరు మూంజిగారు ఏకగ్రీవముగ వాయిదాలుగా ఎన్నుకొండిరి. సభ్యులు శాసన సభయందు అవలంబించ విధానవినియములను నిర్ణయించుటకు 4 వ సభ్యుల లోక సంఘముగ నియమించబడిరి. ఈ ఉపసంఘమునకు డాక్టరు మూంజిగారు అధ్యక్షులుగ నుండెదరు. సి. ఆర్. దాసు గారు శాసనసభయందు 14 వ తేదీన వచ్చిరి. స్వరాజ్యపక్షపు వాయిదాలు దాసుగారిని సందర్శించి రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యులు అవలంబించవలసిన విధానము గురించి వారితో లసి ఆలోచించిరి.

వేలం నోటిసు

కాకినాడ ఫిబ్రవరిలో
Os 19/1919 Ep 129/1922
Between

ప్రాన్యపథకవాది:- శ్రీ కృష్ణారెడ్డి
అండు

ప్రతివాదులు:- మంగి గ్రామి కృష్ణయ్యకలయిరాలు.
ఈ కేసుకు తనకా డిక్రినిబట్టి ప్రాన్యపథకవాది ప్రతివాదులు తాలూకు తనకా డిక్రి మేరముగా దాఖలా కొరవడగా మం తాలూకు య 17-51 ట్లు భూమిన్ని, అయ్యతావుండ్రియ రామేశ్వరంగము తాలూకు య 11-79 ట్లు భూమిన్ని, కాకినాడ గ్రామం తాలూకు నివేకే. ఫలం పెతుటి, దాబాయిల్లున్న పొడొట్టుండ్రిగ్రామం తాలూకు య 3-85 ట్లు భూమిన్ని, పెంతుటియిల్లున్న కాకినాడ సమూర్తిలో యెదుట 22-2-24 సంవత్సరం తేదీన 11 ఫుంటులు లగాముకు 5 ఫుంటులులోకల వేలం కాబడును. కడకు ఆక్షేపయొక్క యితరత లిక్కిన తెలిసికోవలసిన వారు కాకినాడలో వాది కలీంగారయిన ఉప్పలూరి భీమేశ్వర శాస్త్రిగారి అభీప్రాయం తెలిసికోవచ్చును.
వి. భీమేశ్వరం శాస్త్రి
వకీలు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటిసు

గడచిన సంవత్సరము వాసలు ఫరిగా కురియ నందున రెడ్ హెల్సు చెబుపునందు నీరు 1-1-4 తేదీన గడచిన 5 సంవత్సరములుగా సదరుతేదీన మామూలుగానుండు దానికంటెను చాలతక్కువగానున్నది గాన ముఖ్యనోట్టుములలోని నీరు తోగి వాసలు కురియునంతవఱకు తగ్గించబడినదని చెన్నపురి ప్రజలకు యిందుమూలముగా తెలియజేయుచున్నాము. తిరిగి వాసలుకుటిసి చెరువులో నీరు అమితముగా ఎక్కువరకు చెబుపులోని నీటిని నిలువజేయుట ముఖ్యము. ఈ విషయములో ప్రజలందఱు కలిసి నీరు వృధాబోసేయక, మిక్కిలిమిరియు వాడుకొనుచు సహాయపడవలెను. గృహాధికారిగ ముసకు తప్ప తోటలకు, యితరపనులకు నీటిని ఉపయోగించకూడదు.

ఈ మాత్రము చేసిన మరల వాసలుకురియు లోగా చట్టమునకు నీటిసంభరాను యింకిన తగ్గించనవసరముండదు.
డివ్ భవన్ లు, చెన్నపురి. } జి. టి. బోగ్,
11-1-24 } క. మి. వ. న. రు.

సదారోగ్యము - దంతశ్రేణిము

ఆంధ్ర-ఆంగ్ల మాసపత్రిక

సంపాదకుడు డాక్టరు హెచ్. కె. ట్రాఫ్, ఎల్. ఎం. ఎస్
చిన్నరెవెన్యూ నందున, వయసుకచ్చి క పిమ్మి, ను, భారతీయులు ఆశేతులు దంతములను శుభ్రముగ నుంచుకొనవలెను. టుచే ఏర్పడుచున్న రోగములను నిర్లక్ష్యము చేయుట గొప్పపాపముగానున్నది. దంతములను కాపాడుకొనుట అత్యవసరమని ఎల్లరకు మనస్సునకాటుకై నీను ఉచితముగా కిరపరక్షణను ప్రకటించుచు ప్రచారము చేయుచున్నాము. ఈ ఉద్దేశ్యంతోడనే ఈ పత్రిక స్థాపింపబడినది.

ఈ విషయమై చెన్నపురి హెల్సు అధీశుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "సదారోగ్యము దంతశ్రేణిము" అనుపేరు ఒక మాసపత్రికను ప్రకటింప మీరు ఉద్దేశించినందులకు మిత్రుల సంతసించుచున్నాము. దంతములను కాపాడుకొనవలెను. అది శుభ్రముగ నుండుటచే ఎన్నియో రోగములు ఏర్పడుచున్నవి. కాశ్చిక్షణలు కనిపెట్టి యున్నాము.

రోగనివారణము రోగచికిత్సకన్న ఉత్తమమైంది. రోగిని నైసామిక్యము మొదటి దంతములు కాపాడుకొనుట యెన్నియో రూపకములు. కష్టము మొదటి రోగముల కుదుర్చుకొనటాన్ని మేలుగదా. ఈ విషయమై మీరు అధికమగు అనుభవముండుటచే శ్రేణిపదలయందును, ఆంగ్లమునందును మీరు ప్రకటింపదలసిన మాసపత్రిక మిగుల లాభకరముగ నుండుననమ్ముచున్నాము. దీని కందరక్షణను అందుకట్టుగా ఈ పత్రిక వ్యాపించి ప్రజోపయోగ కరముగ నుండగలదని నమ్మిగను."

సంకల్పరక్షణచందా రూ 1-8-0

తెలంగాణ యశాం
జీవములదానమిడిది ము అందదును శిశుమానము గలది యనకు క్యాలెండరు ధర 0-4-0. ఈ పత్రిక ఒక సంవత్సరము చందా రూ 1-8-0 లను అద్యాన్నగా పంపువారలకు సదకు క్యాలెండరు యిలాముగా పంపబడును.
మేన్ జరు, "గుడ్ హెల్సు అందు డెన్టల్ వెల్ ఫేర్" 250, వై. వా. బా. రోడ్డు, జి. టి. మ. దా. న.

కథలపుస్తకములు.

- ఒక్కొక్కటి 4 అణాలు.
- 1 బాలసీతికథలు, 2 నూరు వినోదకథలు, 3 రేతుక్క పాటియక్క కథలు, 4 యుక్తికథలు, 5 మర్యాద రామన్నకథలు, 6 తెనాలి రామలింగ శత్యకథలు, 7 నిజమైన కాశీమజిలీలు 1 భాగము 1-8-0, 2 భాగము 1-8-0, 8 టిక్కెట్ కథలు 0-8-0, పంజాబుకథలు 0-12-0. పలయ వారు.
- మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు.

స్వరాజ్యసమావేశము

కార్యక్రమమును విధానమును ఆమోదించుట

జన 11:—స్వరాజ్యసమావేశమున రివల్యూషన్ లిగి సమావేశమైరి. స్వరాజ్యసమావేశమున కార్యక్రమముల సాగించుట విధానమును గురించియు, కార్యక్రమమును గురించియు శిక్షాసంఘమువారు గావించిన సూచనల నన్నిటిని భుజింపఁచుచు పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు తుపాదించిన తీర్మానమును ఎట్టిపాతికాలకును లేకుండగనే సభవారామోది. చిరి. తీర్మానములు ప్రజలు, కాంగ్రెసులోని ప్రతి అంశికార శక్తులకిని వారివారి సంతకములతోరకు పంపబడినను, జనపరి మాసాంగ్యమునందు ఢిల్లీలో మరియొక సమావేశము జరిగినను. (అ.పె.)

స్టేటు కాన్సిలు

ఒక సభ్యుని రాజీనామా

ఢిల్లీ, జనవరి 11:—మహాత్మాగాంధీగారు దాక్షిణ్య గణపాధికారిగా స్టేటుకాన్సిలునందు తనసభ్యత్వము రాజీనామా వ్రాసినట్లు ఇండియా గేజెటునందు ప్రకటించబడినను.

ప్రావిడెంటు ఫండు స్కీము

రైల్వేయందుకులే అందరి ప్రభుత్వోద్యోగుల సంతకమునందు ప్రస్తుత కేసులకు జరుగుగా ప్రావిడెంటు ఫండు పద్ధతి కేర్పరచుటలను శిష్యాభ్యుదయము గా. జనమూర్తిగా రు స్టేటు కాన్సిలునందు తీర్మాన ముపాదించునని తెలియఁచున్నది. (అ.పె.)

నైస్వనాయకునిపై నేరము

ఘానా, జనవరి 11:—కింగ్సు ప్రాథమిక క్రైమియల్ కోర్టులో నేరము జరిగినది. జనవరి 19 తేదీ న లాహోరుగాను గ్రామమునందు అర్జున్ లక్ష్మన్ భాద్యును శంభులను జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఆమోదించు గారికి నేరమును విచారణకు పోషించెను. (అ.పె.)

అభిమానువానిని కొట్టబోవుట

దక్కా, జనవరి 11:—దక్కాలో అసహాయాధ్యయ నాయకుడు శరీరచండచర్యలందుకు బంధువులతోకలలు కొట్టుటకు ప్రయత్నించినని కేసుననేరములో ముద్దాయిలు నిర్దోషు అనిచెప్పినాటితోఁజేటి రోకీషినియటవలన వారిద్దరును విడుదల చేయబడిరి. ముద్దాయిలు ఒకసాయంకాలము తదగ్రరకు వచ్చి, హిందువులకు మహమ్మదీయులకు భేదములు కలిగించుచున్నామని నిందించి పిస్తోలుతో బెడంబించిని ఫిర్యాది చెప్పెను. (అ.పె.)

యిండియాగేజెటు

ఢిల్లీ, జనవరి 11:—ఇండియాగేజెటులో నున్న మిసెను ఎల్లెన్ ఎంగ్లీనుకు రెండవతరగతి కేజరీహిందు పతక ము నిచ్చిరి. నర్ 25 నాల్గు హిందువగు నెలభై పోయియు న్నార గాన యిండియా ఇంపీరియల్ ప్యాంతు మేనేజరు గవర్నరుగారు ఐ. యం. మురేగారిని నిశమించిరి. (అ.పె.)

నక్కస్ దంలేమార్గము

ఈ మార్గము తేలికమవులలో తయారు చేయబడినది. కర్ల సంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటిని పోగొట్టును. దప్పి 1.5 2 అణాలు. కనక 1.5 రూ 1-4-0. టి. ఎన్. స్వామినాథకాస్త్రి, 2 ఎ. అలంగారా పిల్లెపిడి, లిమిల్లిల్లెపిడి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫర్మసి లిమిటెడ్

185, మాంట్యూరోడ్డు - మద్రాసు.

మైనారు రాజధానిలో ఆయుర్వేద చికిత్సను అభివృద్ధి చేయుటకు మా మేనేజరు డైరెక్టరు దాక్టరు ఆ. లక్ష్మీకవి, బి. ఏ. ఎమ్. బి. అండు. సి. ఎమ్. గారు లెంకపూరి కెల్లెరి ఆ ప్రాంతములందు సంచారము చేసి తమ విర్వాలులను చేయుదురు. మాంట్యూరోడ్డునందు నెం 185 రు భవనమున నున్న మౌళికధాన వైద్యశాలయందు దాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు యిచ్చుట లేనప్పుడు దాక్టరు బి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారు ఎమ్. బి. బి. ఎన్. గారు రోగులను పరీక్షింతురు.

సి. కనకరాజు, మేనేజరు.

బర్మాజాతీయవాదులు

కానసనభలందవలంబింపవలసిన విధానము

రంగూను, జన 11:—బర్మాజాతీయవాదజ్ఞ (కానస సభా ప్రవేశవిభాగమువారు) నాయకులు ఈనెల 2) క తేదీన తమభావికార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనుటకు సమావేశమయ్యెదనని తెలియఁచున్నది. గతసంవత్సరమునందు కానససభలో సాగించబడిన కార్యక్రమమును గురించియు భారతసభలో గలిగిన రాజకీయ మార్పులనుగురించియు చర్చించి వాని ననుసరించి యందు కార్యక్రమము నామయమున నిర్ణయించుకొనెదరు. ఎ. జి. సి. బి. సంభాషనావంతి ప్రస్తుత కేంద్రములగురించియు, బర్మాజాతీయ వాదులగుటకు భారతభేదమునాని స్వరాజ్యసమావేశమువారికిని గల సంబంధ బంధ క్షయమును ద్వంద్వపరిపాపముననున్ను, పూర్తిగా చర్చించి, ఇక మీదట కాని సభలోను నెలవలను గుడి కార్యక్రమమును చురుకుగా సాగించుటకు ఏర్పాటు లొనర్చుడును. (అ.పె.)

మాండలే పంతుంగయం పరిమితమహాత్మ్యము

రంగూను, 12 జనవరి:—మాండలేలో పంతుంగయం సర్టిఫికేటు నియమనాత్మకమున గన్యావక్రమునకు జవాబు తెచ్చుట కత్ పోర్ట్ కేంద్రములగురు యెట్లు చెప్పిరి. నైతికజ్ఞానమును అభివృద్ధిచేయు పంతుంగయంపరిమిత ప్రభుత్వ విద్యాలాభివారు చేయుచున్నందుకు ప్రజలు, శంభో మ మ గా నండు ట త మ కు చాల సంతోషిస్తే క ర మ ని చెప్పిరి. బర్మాజాతీయమును వచ్చుచున్నాము కాము చొంగు చదివియుండుటలను అదినమున అక్కడే కాదు వచ్చుటచాల సంతోషమైన పనియని చెప్పిరి. ప్రాచ్య విజ్ఞానమున బాబ్బును పేదాంతరించుట దొరుకుననియు ఆవియే జాతీయసభాసమాను నిర్మించుననియు చెప్పెను. ప్రస్తుతకాలమున మారచ్చియుండ కలసినసమయమునకుడ ప్రాచీన జాతీయవిశాసమునై నే ఆధార పడియుండలేదు. బర్మాప్రభుత్వమును ప్రేమియవారును ప్రజలునుకూడ కలిసి పనిచేయుటలసినది యిట్టివిషయాలకు. (అ.పె.)

సేలంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు, జిల్లాజడ్జిలు

సేలం, జనవరి 12:—సేలంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు రావు బహదూర్ రామారావుగారు గంజాముఖజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా కల్గిరి. 3 జడ్జియు. మాది బి. సి. యస్. గారు సెలవునందు విన్నవచ్చి సేలంజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా ప్రవేశించిరి. కోయంబ తూర్పు జిల్లాగానున్న వారాయలు అన్యోర గారు సేలంలో జిల్లాజడ్జిగా ప్రవేశించిరి. (అ.పె.)

లాహోరుకోట

లాహోరు కోట 15 క తేదీన సివిలు అధికారులకిచ్చి పేయబడును. (అ.పె.)

మవులూన హజరతుమోహని

కారాగృహనిబంధుల నల్లఃఖిరినకు నేరమునై మవులూనా హజరతు మోహనిగారిపై అతిక్రూరమున శిక్షింపబడినను. ఏకదేశముతో ముఖలాసాగానిని ప్రభుత్వమువారి రీసిధమున శిక్షించుచున్నారో విడిదియను అవసరము. వారికిప్పుడు ప్రాత పరికరము లివ్వబడుటలేదు.

విద్యాలకులును ప్రసిద్ధి గాంచిన గ్రంథకర్తలును అగు మవులాసగారి కీసాకర్తము తేజంతుట కల్ల వారికంత కష్టముగ నుండునో పాఠములు గ్రహించగలరు. అధికారుల కార్యము అంతటితో అంతమొందలేదు. వారి కిప్పుడు పుస్తకములు కూడ ఇయ్యబడుటలేదని తెలియఁచున్నది. ఇటీవలే బీగము నానకతు మోహనిగారు కొన్ని పుస్తకములను పులికలను కారాగృహపు నూపరింబెండెంటుకు కుంపిరి. అన్నయి అతేపకరమును పుస్తకములు కావన్నను నానకతు మోహనిగారికి ఒక పుస్తకము నై నను నెయిలు నూపరింబెండెంటుగాను ఇయ్యలేదు. (లాహోరు కానకతు)

మాస్కో కేంద్ర ప్రభుత్వ సంఘమువారిలో అసంతృప్తి కలసినవారై కమ్యూనిస్టులు కొందరు ముఖ్యమైన రాజ్యాంగ కాగితములను తగ్గుపరిచినని కొందరిని మాస్కోలో అరస్తుతేదీ కని తెలియఁచున్నది.

బొంబాయి కాన్ఫరెన్సును సభ

బొంబాయి, జనవరి 11:—నిన్నటి కాన్ఫరెన్సును సభలో బొంబాయి మ్యూనిసిపల్ ఆర్డీకరము (1924-25 సంవత్సరమునకు) నివేదింపబడినను. సభలో చాలాలోలము జరిగెను. ఎట్లో అభ్యుదయ కాంక్షని నెంకోల్చెను.

సంవత్సరమునకు అందగా వేసిన ఆదాయములైనను మూడు రి కోట్లు 18 లక్షలు. అలగా ఇది గతసంవత్సరమునకు 16 లక్షలు ఎక్కువ. అంచనావేసిన ఖర్చు మొత్తము నుమారు రి కోట్లు 15 లక్షలు. దాగావుగా 2½ లక్షలు తక్కువవున్నది దీనిని సమానము చేయుటకు కొత్తపన్నులు వేయబడకొన్ని చొట్ట కొంత మిగల్గుచున్నదియని అదియు ఖర్చుపెట్ట బడకచ్చు ననియు ఉపపాదించబడినను.

ఆర్థికప్రతిమను ప్రవేశ పెట్టుటలో స్థాయినింపుము అభ్యుదయ 1920; మ్యూనిసిపల్ ట్రస్టు ప్రకారము జెరలం సన్ను నూటికి 12 నుండి 17 వాడు పెంచుటలదెని కాన్ఫరెన్సు జ్ఞాపకము చేసెను. ఇప్పుడు రేటు నూటికి 11 కద్దరించుచున్నది. పూర్వపు కరి మూలము 12 కద్దరింపలేదు. వారిచరాయములలో నూటికి 40 జెరలం కచ్చుకుంకియే వచ్చుచున్నదినుయము వాలోచించిన యిది సంతృప్తినిచ్చె.

కొంతసేపు విచారణ జరిగిన తరువాత ఆర్థికప్రతిమారను ప్రస్తుత మంతరకు అత్యవసరత నకు తీర్మానము సభ్యులలో చాలమందిచే నామోదించబడినను.

కాన్ఫరెన్సు స్థాయి సంవత్సరంలో 1923-24 సంవత్సరమునకు తిరిగి చూచిన ఆలనకామున 1924-25 సంవత్సరమునకు అప్పు ప్రత్యేక పెట్టుబడి నిధులకు అంచనా వేసిన ఆర్థిక ప్రతిమను మ్యూనిసిపల్ కమిషనరు నివేదించెను. ఈరెండు సంవత్సరములకు మొత్తము రి కోట్లు 22 లక్షల యా పాయలు. ఇందులో నీటి కొరతలయలకు రి కోట్లు 9½ లక్షలకును. వైద్యశాలలు వైద్యసహాయములకు రి కోట్లు, రోడ్లు పంకెలకు 91 లక్ష, మురికొలలకు 42½ లక్షలు. తోటలకు మైదానములకు 17½ లక్షలు, కూరల దుకాణములకు కవలాలకు 24 లక్షలు, ఇతరవిషయములకు 24½ లక్షలు అభివృద్ధికి విషయమున 1924-25 సంవత్సరంలో రెండు నకు రి కోట్లు 11 లక్షలని అంచనా వేయబడినది. (అ.పె.)

సి. వి. డి. కాఖాభివృద్ధి

బొంబాయి, జనవరి 11:—బొంబాయి కాఖాభివృద్ధిలో సి. వి. డి. కాఖాభివృద్ధియును, దొంగలకు కట్టుకొనుటకు కేయరకు కేయరపాఠశాలను స్థాపించుటను, ఒక పద్ధతి మీద బడుగులను దొంగతనములను పట్టుకొనుటను అలవి చేయుటకు గాను మరింత ప్రయత్నము నొనంగుటకును 1922 బొంబాయి పోలీసు వార్షిక నివేదిక ప్రకములో పోలీసు యంత్రావ్యయం తెనరలుగాను ఆమోదించినారు. ఈ నివేదిక ప్రకములో, ఏనో పాపాటు శిక్ష గినగాని పట్టుబడలేదయి, వారిని గుర్తించక కష్టమైట్టియు విజే కపు దొంగ అంతుటంబట్టి, కట్టుబడున కొంగతనము తెల్ల వగుచున్నదియున్నది. పీసకొకడు క్రింద 1 నుండి 6 వరకు ఉన్నకొలల క్రింద రాజదొనా నేరములతో కూడ 9994 నేరము అన్నవి. అలగా 4000 నేరములు తగ్గినవి. పోలీసుబలము రిక్రాలు మెంటు లేక పోవుట వలన, అసంవత్సరమున, చాల తగ్గియున్నదని నివేదిక ప్రకము చెప్పుచున్నది. అట్లయ్యున, భారతముతయు కొలవిమంది భుజములపై నిశ్చయింపును, రాజభక్తికిని సామర్థ్యమునకునట్లుకుటను వారినున్న మర్యాదను పోలీసుగారు కాపాడుకొన్నారు. (అ.పె.)

మదరాసు అందు సదరనే మరాఠా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇన్ కాన్ఫరెన్స్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)

ప్రకటన

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట 1924 సం. మార్చి నెల 1 కి నుండియు, యం. యస్. యం. రైల్వే ఇంటర్మీడియటు మెయిలులో ఒంటి ప్రయాణపు చార్జీలు మెయి 1 కి రు 0.05 నుండి రు 0.05 తగ్గించబడును

బెంగాలు బడంబడిక

చాల అపాయకరముగా ఫలితములు

బెంగాలు హిందూనాయకుల తీవ్రభండనము

కలకత్తా, జన 11:—వామగారిచే నేర్పడుపటిక బెంగాలు హిందూమహమ్మదీయ యుద్ధంబడికను గురించి, కాదాపు అరుదిమంది బెంగాలు హిందూనాయకులు సర్ మురేంద్రనాథ ట్యాగోర్ గారి యాభిప్రాయమున నొక ప్రకటనను గావించిరి. ఆంధ్రపత్రికకు.

“ఈ యుద్ధంబడిక విశ్వగుణవంత యుద్ధంబడిక గాదని యును, ఇది సమహామిత్రుల నెరియును స్వరాజ్య పతనమునకు దోహదము చేయుచున్నది. ఈ యుద్ధంబడిక నిర్మాతలు, అన్ని కందర్బులు, తాను దానిని స్థిరపరచుచు నీ నయొడంబడికగాని పరిణామి కట్టవారిచేరి. తమ కందు వాగ్దాన మొనర్చి బడిక హక్కు లకు ఇరుగుదొడ్డును క్రిందియట కంగీకరింపమని భీలాధకు కవిటీవారు ప్రకటించుటను బట్టి జాడగా మహాత్మునియగు గాంధీజీ పరిగణించిట్లు దోచుచున్నది. ఈ యుద్ధంబడికలోని నూతనము చాల అపాయకరములయొకట హమల గలగ కేయలకాయ ముద్దుభాభిప్రాయము. వరసూర వివాదముల కలగజేయుట కిది మంచికాదు. ఇరువలన విభేదితముల హెచ్చును. హిందువులను మహమ్మదీయులను పరస్పర ప్రతిహతులుగా రగులుదు. ఈ చర్యను ప్రారంభించుటకు ప్రస్తుత కందర్బుల తలకేమిదోమను అనకులముగ లేవు. ప్రస్తుత కమయనున జేకమండలికి నుపి దూతహమ్మదీయ సంఘముల చాల దుర్బలముగ నున్నవి. దాని ఫలితములు ఈ రాష్ట్రమునందు గూడ వ్యాపించుటంద నుండ జాలవు. చాలైవ్వనకస్యలో గూడిన యీ మహావిషయమును చర్చించుటకు కాంతిపరిస్థితులకలము. ప్రస్తుత వివాదపూరిత పరిస్థితులే, ఈ యుద్ధంబడికలోని న్యాయరాహిత్య గుణమునకు కారణము.”

యుద్ధంబడిక జేకమండలి ప్రాంతములలోని హిందూ నాయకులందరును దీనిని ఖండించినవిధము భారతజాతీయ మహాసభవారు దానిని త్రోవేసెరి. మహమ్మదీయసంఘములలోని నాయకులలో కొందరుగూడ ఇట్టి యుద్ధంబడికయొక్క అవివేకము తెల్పడిచిరి. “ఈ యుద్ధంబడిక, ఒక్కడొక్కడకే ప్రాధాన్యము సమయము. హిందువులకు ఆ న్యాయ కరముగ నున్నది. స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి, జాతాభివృద్ధికి చాల భంగకరము.”

గో మా ల్య

గోమాత్య సమస్యనుగూడ నివివాదములలోనికి దింపుట చాల విచారకరము.

ఈ యుద్ధంబడికలు కృత్రిమసహకారముగా నుపయోగకరము. ప్రభాభిప్రాయమున కడుగున లోతుగా వ్యాపించి యున్న భావముల కిది విహ్వలముగ గూడ నుపయోగకరమును. కాని హిందూమహమ్మదీయసమస్య పరిష్కారమునకు నిజముగ గాకలసినది హృదయముల సయోగము, ఆన్యోన్యమే, సానభూతులు. ఇదిమాత్రమే, అపోహలను, భేదములను, తొలగించి, నుదుభయగు ప్రాత్యభావము బంధములచే నందరిని ఒకటిగా జేయగలవు. ఇట్టి భావములనే అధికముగ పెంపొందించుకొనటకు ప్రయత్నించుకొన వలెనయ్య, బడంబడికతో కలంధమున కిగ్గించుకొనవలెనయ్య, హిందువులను మహమ్మదీయులనుగూడ ప్రార్థించుచున్నాము.” (ఆంధ్రపత్రిక)

శ్రీరామరాజ్య స్థూడియో

ఇచ్చట క్యాన్వాసులో నూనెరంగులలో పోల్చేట్ వెయింటింగ్ వెద్దనైజున పోల్చేగ్రాపులను జూచి వ్రాయడము, బ్రామెదులో వెద్దనైజున పోల్చేగ్రాపులను తీర్చి, నలుపు, రెండు, నెఫయా, స్వభావముగ రంగులలో నూనెరంగులలో వ్రాయడం మొదలగు పనులన్నియు బొంబాయిలో నుండిన జర్మనీ ఆరిస్టు ముల్లకు గానర్థ తయారైజేట్టియొకరికి జమించారుగాని అదరణమున స్థాపించబడి జేట్టియొ దాన్ బడయ్య పోడగ్రాఫులకర్థ రి ఏండ్ల నుండి ముఖ్య చిత్రకారుడుగ పనిచేసి నట్టియు యాక్రింది జాతి వలన స్వయముగ చేయించబడుచున్నవి. మారేట్టు చాలా చాకగ నుండిను. త్వరలో చాలా భాగముగా చేసియవ్వలను.

ఒకమాత్ర ఆర్థ రిచ్చిన వారికి భాగ తెలియగలదు.

విలాసము:—

పూసపాటి ఏ. కృష్ణమరాజు చిత్రకారుడు.
1/21 రాజగోపాలనాయకపేర్, తింత్రాపేట - మద్రాసు.

సర్ మాల్యము హాయిలీ నియోజనము

భారతపత్రికల ప్రకటనావ్యాఖ్యానము

కలకత్తా, జన 11:— సర్ మాల్యము హాయిలీ గారు పంజాబు గవర్నరుగ నియమింపబడుటనుగురించి టైమ్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను: (ప్రస్తుత పరిస్థితులచే రాష్ట్రపాలన చాల కష్టసాధ్యమైన విషయము దరికిని దెలిసిన విషయమే. పరిపాలనను సామన్యస్థితిలో సరిగా సాగవలెననిచో చాలగొప్ప రాజనీతిజ్ఞుడు ప్రభుత్వమునకాధిపత్యమున హిందు టవసరము ఇట్టిపటికి నెల మింపబడు నాకానియందు కొకల్యము దూరదృష్టి ప్రజ్ఞాశయముతో సానభూతి మొదలగు గుణము లత్యావశ్యకము. వీరిలో నొక్క జేయు సర్ మాల్యము హాయిలీగారియందున్నట్లు మార్కెట్ పరిస్థితి దెలిపెను. అంతయొక్క వీరిలో కొన్ని ఈలోనియందు కావలెనని లోపించి యున్న పని యిదివరకు రిజు కయ్యెను. ఒక సర్వను (వి. సి. యస్) లోని వ్యక్తిత్వవారి ఆ సర్వనలోని క్లియరు వలెయొడు ఆ వనరికి నియమింపబడి కవుడు పరిపాలనయందు నిజముగా మార్పెద్దియు నుండవలదు.

“వస్తి మే అప్రెట్ లిక్”

“వస్తి అప్రెట్ లిక్” పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను. సర్ మాల్యము హాయిలీగారు, పరిపాలనా యనభవము సందర్భమున వి. సి. ఎస్. కాళి : ఘోషణ చేయవలసి దీనిపోడు. హాయిలీగారి రాష్ట్రమునందే తన అధికార కైకవాగ్దానమున గడపుటకు ఈ రాష్ట్రీయకవహమును సానభూతితో క్లియరుకొనగలగ నచ్చును. ఈతడు పంజాబు గవర్నరుకడకి వచ్చినపుడు, తన వెనక వాగ్దానమున్నను యారిట సాగించుచున్న రాష్ట్రీయ పరిపాలనా విధానమునే ఆకలించి, భారతజాతీయసమస్య పరిష్కారమునకు తోడ్పడునని యెంచుచున్నారను” (ఆంధ్రపత్రిక)

భారత శాసనసభకు నియోజనములు.

ఫిబ్ర 11 జనవరి:—ఈ క్రింద వివరింపబడిన అధికారులు భారత శాసనసభకు సభ్యులగు నియమింపబడిరి. టి. ఇ. మాయిర్, జె. ఎం. టూరెంగుగార్లు (ప్రకాశు) పి. ఇ. కెల్సెను, పి. వి. హాయిగు (బొంబాయి) ఎల్. ఎస్. ఎస్. ఓ. కల్లి, సెక్రెటరీ జనరల్ (బెంగాలు) హెచ్. ఇ. హోము (సెల్ల వరగజాతి) హెచ్. కాల్వర్త్ (పంజాబు) రా. బ. క్యామరావాయసింగు (బీహారు ఒరిస్సా) గుప్తాచే జేదూంజీ (మధ్యకరగజాతి) వి. సి. అల్లెన (అస్సాము) లె. క. ఎస్. సి. ఓ. కెన్సు (బర్మా) గార్లు. (ఆంధ్రపత్రిక)

వాఘ్యతారాహిత్య ప్రభుత్వ ఫలితములు

సర్ కాంబెలు రోడ్డు

కలకత్తా, జన 11:—కలకత్తా యూరపియన్ సంగ్రహము వాతసమాజే మందు, సర్ కాంబెలు రోడ్డుగారు (భారత కాననసభలో యూరపియన్ ప్రతినిధి.) ఉపన్యసించుచు సంస్కరణలను గురించి యిట్లు నుడివెను. ఈ సందర్భమున గలిగిన జయము:— ఈ సంస్కరణల కొరకు ఏ మాత్రమును ఆందోళన మొనర్పవలెకాని ప్రజల్ని మూలము ప్రమే చాలవరకు కారణములు. ఆ టి టా ఘ్య త ను విహించుట అర్హతను సంపాదించుకొన యత్నించెద రని వాడు నమ్మకముగదు. స్వరాజ్యపతనమువాదిలోగూడ నీ భావము గాన్పించగలదు. ఇందుకు బిజిషు జేకములొని కార్యకర్తమువారే కదర్వనము. తాము ప్రభుత్వరా ఘ్యతను విహించవలసివేసితి గమిపించిట్లు తెలియగనే కార్యకర్తమువార టి టా ఘ్య త ను విహించుట కవసరముగును. సంస్కరణల నిర్వహించుటయందు తోడ్పడిన భారతీయుల సభి నందింపవలసియున్నది. అట్లు తోడ్పడుటచే వారు ప్రజలచే వెంత నిరాకరింపబడిరో ఇటీవలిస్వరాజ్య పతనజనాములవలన దెలియగలదు. ప్రతిమించివేయునీ నాయాభిప్రాయము. అందుచే భారత జేకభా: సీతిగురించి నాకట్టి భయములేదు. సంస్కరణలు రాష్ట్రకి విహించవలసి కచ్చు నావశ్యత లేనందే వివర్ణించు నధికారము నొసగెను. ఇదియే సంస్కరణలలోని జాపము. రాష్ట్రకి విహించవలసి కచ్చు సీతి గమిపించిలోదనే భారతీయులు అర్హతను సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారను. (ఆంధ్రపత్రిక)

హిందూసందర్శిమణుల చరిత్రములు

౧. వ భాగము (కొత్తపూర్వ వెల ౧౨ అణా. క్రయము:— సిద్ధము. నున్నది. ఇందు అచ్చటచ్చట రమ్యములగు పద్యములు చేర్చబడి నులభముగు కవనమున సీత (వోపలి మొదలగు ఏడుగురు ప్రాచీనకాలపు పుణ్యస్థ్రిలచరిత్రములు వ్రాయబడినవి. తెక్కిన స్త్రీలచరిత్రము లన్నియును గల 2-రి భాగముల పుస్తకములు 1-2 నెలలలో కేయరగున. మూడు భాగములను ఏక కాలమున కొనువారికి టిపాల వి. సి. ఖర్చులుగాక 2 రూపాయలకే యిచ్చబడును. ఏకద్య్రింధి క్రమము రాయనము వెంటట కవుడుగారికి నెల్లూరు వ్రాసికొనవచ్చును. ఏలూరు రామానుజాలయ మందు దొరకును.

భారతి సచిత్రమాసపత్రిక

దీనియందు భాష వాఙ్మయము చిత్రకళలు శిల్పము గానము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన పండితులవ్యాసములు గలవు. గాంధీమహాత్ముని రంగులపటమును నాలుగై దితర రంగుల పటములను మజ్జికొన్ని నాయకుల పటములను తదితరపటములను గలవు. సంచికయందు 160 పుటలున్నను చందా పోస్టుఖర్చులు సహా సం॥ 1-కి రూ 6-0-0 ప్రకటనలను పంపదలచినవారు తెలిసిన ధరలు తెలుపబడును. వెంటనే దరఖాస్తులను క్రింది చిరునామాకు పంపుకొనవలయును. భారతి మ్యేనేజరు, 7, తంబు శెట్టిపేటి మదరాసు.

మొదలగు వాటికి.
 Deschiens' syrup
 పిరపుడు ఉపయోగించుము.
 ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రకవదియు, 30,000 ప్రెక్షులుకొనియున్న వారు. డిస్కెయ్. పారిస్.
 అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను లెక్కను.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడి సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన లోకానుభవక కర్మారామ్యము మొదటి రకం కన్నూరి, మంకళపురపు, కచ్చకర్నూరి, రహ, అమూల్యమైన వివరములను చేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కష్టపు లందుచేరుటలేదు. పిన్నలు, పెద్దలు, ముసలివారు, బాలికలు మొదలగు వారందరూ అనుపాద్యమగు అన్ని వ్యాధులకు వాడరిగినది. పోషకము వేరు.

250-800 మాత్రలగు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0

ఈ దిగువ తెలుపబడిన కొవలములు తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరీయా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్టుములు గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ 1-0-0.

శివకాంతి తెల్లము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలలో చక్కెరలో అతిసుఖముగా వారి వారి వయస్సు ననుసరించి కొన్ని బొట్టులను తీసుకొనిన సుఖముగా విరేచనమగును. కష్టము లేదు. సుకటును, అసహ్యము వుండదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పానీయముల జేహోగ్యమును నెలమిచేయు గాఢ తీవ్రక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక జేహామందండు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతరవ్యాధులను రానీయక అటంకపరచును. అనేక వేల డబ్బులు ఖర్చుచేయుచు, డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సాధాగ్య శొంఠి:—(బాలికల పాలిటికి వర్ణనాదము జంటిది. కనినప్పుడు, తలవార వారికి సరియైన జ్వరములు యివ్వవలసిన వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పక కుదుర్చును. 20 తులంబుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-0-0

పాశ్యపు వెంకటాచల కందితులు, శ్రీ శీతారావువద్దెద్దశాల, మైసూరు.

నాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు. (బ్రాంచినుండి, వి.పీ.లు పంపబడవు. (594)

మా ఆజీరనివారిని

పులితేపురు, అజీర్ణము మొదలగు నవి కొద్దికాలమునుండియు, లేక బహుకాలమునుండియు పున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. మంచిజీర్ణశక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పిత్తము, మలబద్ధము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. జ్వరమును సేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. అజీర్ణవ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడుట మించిదని అనేకవైద్యులు ఫలహా నిచ్చియున్నారు. బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 3/-

కావలసినవారు ఈదిగువ విలాసములకు ఆర్డరులు పంపవలయును.

శ్రీ కృష్ణన్ బ్రదర్స్,

3361 తిపాలపెట్టె నెం. 166.

328, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

SRI BHARATI CHITRAKALA BHAVANAMU.
 Patronized by Maharaja Sri Rao Venkatakumara
 Mahipati Surya Rao Bahdur C. B. E.
 Maharaja of Pithapuram
 Godavari (Station) Rajahmundry

- Prepares the following to the entire satisfaction of customers at reasonable prices.
1. Portraits of all sizes in oils (Bust to Life size).
 2. Classic, Puranic and original picture compositions all purely Indian in oil and water colours.
 3. Original Descriptive and comic designs for book and Calendar publications and picture card advertisements (In colours and in Black & White).
 4. Curtains and Sceneries and other stage decorations in colours for Theatres.
 5. Bromide Enlargements (in all sizes).
- FOR TERMS APPLY TO
CH. BHASHYKARLU RAO.
 ARTIST
 RAJAHMUNDY.

శ్రీ సర్వోత్తమ ప్రభుత్వ ప్రధానము

సంసిద్ధము మూల్యము రూ. 5-0-0 లు

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

అమృతా నున్న.

హాస్యమాహాకవియైన సామంతురాజుగారు వ్రాసిన భాగము. ఇందు మధుర మీసాక్షి సోమసుందరేశ్వర శీలలు తెల్పుచున్నట్టి విచిత్రములగు వర్ణనలుబడి యున్నది.

కవ్యములు మూడు వేలు. వేల 0-12-0 అణాలు.

ఆంధ్రభూమిలో పాశ్చాత్యము. ఇందు లలితభండారుగారు సంపుట మొదలగు కథ లనేకములు జుచ్చుచి.

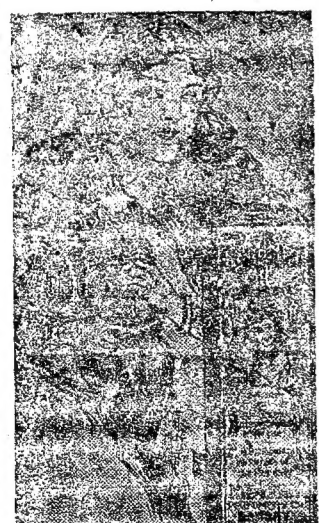
మంచి తెలుగు వేల రూ 1-8-0.

విచిత్ర పాద కావ్యభాగ్యక్షేపము. ఫలములు నాటకము. వేల 0-12-0 అణాలు.

పాండవవాతవాసము క్రయము 0-12-0 లు.

జనమంచి శేషాద్రికర్మ, నెలగునంకితులు, హైదరాబాద్, కర్ణాటక.

వెంట్రుకలే అందము?
రాతిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుష్ప్వసంతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును. అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే
కమినియానూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కష్ట రోగమున్నను, శిరో మాంసకృమమున్నను, యిది దివ్యవర్ణము వెంట్రుకలకు ఇట్లుబు గాని, గరుడగ గాని రహించదు

మీ వెంట్రుకల మరల యెప్పుడీ సుత్తదనమున గల్గి చట్టుకత నుండి మెరుగు నుండును.

ఈ రోగమునకిదిని కరిగించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధియగునో కనిపెట్టుడు

కమినియా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

వేల బుడ్డి 1-కి ఒక మాసాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్నిచోట్లలోను ఈ రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

"Everybody's favourite
 Toilets, Kamminia Oil,
 & Otto Dillbahar, Sold
 everywhere,"

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"ను వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
 డ్రాసు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-12-0
 డ్రాసు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది భందు అమృతాచార్యవద్దనున్న, నరకు అమృతాచార్యవద్దనున్నా దా దొరుకును. లేకున్న,

పాలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,
 155 జమ్మామసీదు, బొంబాయి.

జులాబ్ మాత్రలు

వేల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-18-0

మలము సకాలమునకు సరిగా వెడలకుండిన ఆకలి మందగించి పొత్తికడుపు ఉబ్బి అనేక వ్యాధులకు కారణ మగును. దినము రాత్రి ఒకమాత్రను తినిన మలబద్ధరోగము మాని, ఆకలికలిగి శరీరమున కారోగ్యము కలుగును. వీటిలో శేషావళి చేర్చబడి యుండలేదు. ఈ మాత్రలవలన విశేషముగ విరేచనములు కావు. అమృతాంజనమే దీనిలో, మదరాసు - బొంబాయి.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.
 Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్కుసు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది శిలాజిత్తు లోహాభివృద్ధి, మోక్షక భస్మము, మొదలగువాటిని చేర్చి కాస్తాత్రిక్తముగా రియారు చేయబడినది. మాత్రముతో కలిసిపోవు తున్ను, మాత్రమునందును తీసి (phosphate), తొలుపు మొదలగు సెక రోగముల, నడుమనొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర శ్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి తీవ్రమగును.

ఒక తులము జ్వరముగల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1/5/0

4 బుడ్డు ఒకసారి ఆర్డరుప పంపిన ప్యాకెటు పోషక భిక్షులు యి కాము.

మా జ్వరముల క్యాటలాగు యి కాముగా పంపబడును.

Sole Agents
 H. Damodar & Co.,
 43 China Bazaar Road,
 Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్కనిదబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

శ్రీ
గో
పాలా
చార్య
గారి
ము
ద్రా
సా

భృగువతి

న
ం
జీ
వి
ని

బహుశక్తిరమణులగు నునుజుల మాతృ మూర్తమునుండి చీనువలె ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల శృంగ, పచ్చ శృంగ, కత్త శృంగ, నీరు చురుకు, శాశ్వతము, మూత్రము బొట్టు బొట్టుగా బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు తిగదీయుట, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల శృంగ శృంగ సామాన్యములను మొదలగు, నివర్తితమును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన శృంగములను! 48 గంటలలోపు గుణమును పొందించును. మూత్రశాశ్వతమును. తగ్గితి (అనగా మూత్రపుత్తి) కుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. (కయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 చ్యాకింగు మరియు, పోటీజి వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల జాబితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును

ఆయుర్వేదా శ్రమం, నెం 41 ఆచారప్పన్ వీధి, మద్రాసు.

తంలి విలాసము:—పండిట్ మదరాసు.

మా ఔషధములు (1) మెసర్సు డార్వన్ అండు కో, రత్నన్ బజారువీధి, మదరాసు.
ఈ పక్క తెలుగుబడిన (2) మెసర్సు థాథా అండు కంపెనీ, చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు.
వారివద్ద దొరకును. (3) స్వాస్థ్యశాస్త్రుని, పెద్దవీధి, తిరువళ్ళిక్కేణి, మదరాసు.

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

11.0

మా ఔషధములవల్ల గుణము లేనిచో సొమ్ము వాపసివ్వబడును

మా ఔషధములు ఉపయోగించువారికి, యికను వైద్యులతో అవసర ముండదు. కోకులకు, విశాగులకు చాలా మంచిగుణ మిచ్చును.

ఆశ్చర్యము! వెల స్వల్పము!! ఫల మధికము!!!

తరుణామృత లేహ్యము:— యీ దివ్యౌషధము అంబరు, శ్రేష్ఠ మైన వనమూలికలతో, మిక్కిలి శుద్ధముగా నియోజితము

చేయబడినది. ధాతువును వృద్ధిజేయును. శుక్లవర్ణము, బుర్రవర్ణము, మూత్రవ్యాధి, కఫసంక్లెష్టము మొదలగు వాటికి తత్పక గుణమిచ్చును. మరియు ఉష్ణ సంబంధమైన వ్యాధులు మూలవ్యాధి, క నెరియూ, మొదలగు శ్రీ సులబంధమైన వ్యాధులు ఇక ఇక్కడ అవసరములేకనే దీనిచే నివారణముగలుగును. శ్రీ, పురుషులు ఆవాలవృద్ధులు కుహ నిస్సంజేహముగా నేరింపవచ్చును. 20 తులములు గల డబ్బీ 1-కి రు 8-0-0, పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృత జీవన్:—అన్ని యింద్రయందును మోక్షముగా నుంచుకొనగలిగినది. శతవిధ జ్వరములు, కలరా, ప్లేగు, ఓడలు నొప్పులు, దంతశూల, చవిపోటు, శీతశృంగములు, శ్రీలకు ఋతు కాలగుండు

కలుగునొప్పులు, కడుపులోని బలము, కడుపునొప్పి, అజీర్ణతానము, దగ్గులు, రక్తవచనము, పార్శ్వకోపులు, తామర, గజ్జి, మరద, జలుబు, తలనొప్పి, తక్షణమే నివృత్తించును. అనుచు విశేషములవల్ల యింకను అనేక వ్యాధులు నివృత్తించును ఒకయెక్కను రాంబూలముతో నేరించిన నోటివర్గంధమును పోగొట్టి మంచి మువాడనివచ్చును. కఫమువారిచి, స్వల్పముగా విశించును.

గాయకులకు చాలా మంచిది. సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోస్టు ఖర్చు వేక.

1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రీజ్ కో కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెస్ వేనేడు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యశాయుడు అండు బదర్న నెం. 18 బందరువీధి మద్రాసు, 3. ఆర్. పార్థసారథి శెట్టి, రాధాబజారు పోస్టుఅఫీసుయెడట, నైదావేట, మద్రాసు, 4. నాలు రామలింగయ్యగారు మెయికోకోడు కాకినాడ, 5. తూతా. రామరావు సోదాకొక్కటి, యెల్లూరు, కృష్ణా జిల్లా 6 స్వామిశెట్టి శ్రీరాములు, ఒట్టోట్టువారు, బెజవాడ, మరా:— మా ఔషధములు హిందూజాతీయసంఘం ఎల్ల వోట్లయందును అమ్ముబడుచున్నవి. ఏజెంట్లుగా నుండగోరవారు.

ఈదిగురి విలాసమునకు వ్రాసిన పరతులు తెలుపబడును.

తంలివిలాసం: వర్మాపామిడి. (ప్రావైటరు, డాక్టరు యం. బి. ఆర్. వర్మా, పామిడి, జిల్లా-అనంతపురం)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి నా స్థలాభువన, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భౌతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ టేక్ తమా షులు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషులో మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, కీచులతో గమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడుచుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా జేబ్ కేసుగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0 లు. (2118కి-6) డి. ఆర్. అచారనంశాయుగ. ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లవర్ణమును తత్పక తగ్గించు. బుర్రవర్ణమునోగొట్టిబలము కలిగించును. శుక్లమేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్ర శృంగము లుమాడా యీనుందువల్ల కిగ్గును. నుఖవ్యాధులవలన చెడినరక్తమును బాగుజేయును. శీ డి 8-4-లు.

శగ లేహ్యం

విశాతిశగనైన తగ్గించు అగ్ధిరమందు. వధ్యులేదు. డబ్బీ రు 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం-గోదావరి జిల్లా

1924 సం॥ డైరి ఉచితము

వ్రాసినవారికి ఉచితముగా పంపెదము.

అమృత కల్పము,

మిక్కిలి ఘాటుగల వ్రాతము, లోపలను పుచ్చులో కచ్చును. వైశాఖయినప్పుడు, తలనొప్పులు, వాతనొప్పులు, అజీర్ణము, జ్వరము, వాయుక, జలుబు, శైత్యము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, కడుపువలలు, కంటి నొప్పులు తేలుకాటు, మొదలగువాటికి రామబాణము, ప్రతిగ్రహము, దుండ దగినది. అ: ఔష్య (80 మోతాదుల) సీసా రు 1-4-0 పాతిక ఔష్య సీసా 0-12-0 వరక ఔష్య సీసా 0-6-0 వి. పి. ఛార్జి ఎన్నిటికైనా 0-6-0.

పి. శి. పి. అండు కంపెనీ,

ఆయుర్వేదసమాఖం, పెంజేపి. నెల్లూరు జిల్లా.

అందరును వాడత గిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

పిటినివాడుంటే ఆయుస్సు, అంధము, అలోగ్యము శత దలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిగా నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రు 1 వైద్యవిద్య కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 వైద్యబజారురోడ్డు, మద్రాసు.